

# Årsberetning 2007



Forlæggerforeningen

# Årsberetning 2007



**Forlæggerforeningen**



# Indholdsfortegnelse

Bestyrelsens beretning for året 2007	· 5
SFU's årsberetning	· 13
Repræsentation i råd, udvalg og bestyrelser	· 17
Handelspolitik	· 17
Ophavsret	· 19
Skole- og lærebogsområdet	· 23
Kulturpolitik	· 26
Kursusvirksomhed	· 33
Udgiver- og informationsvirksomhed	· 35
Statistik og analyser	· 37
Markedsføring	· 38
Internationale relationer	· 40
Legater	· 43
Statistik 2007	· 44
Fortegnelse over medlemsforlag og personlige medlemmer pr. 1. januar 2008	· 46
Forlæggerforeningens overordnede organer	· 50
Budget for 2008	· 52



# Bestyrelsens beretning for året 2007

Det går godt med salget af skønlitterære bøger til private i Danmark, mens faglitteratur i 2007 synes at omsætte uændret i forhold til 2006. Salget af børne- og ungdomsbøger stiger mindre end salget af skønlitteratur, og skole- og lærebøger synes at gå tilbage.

Salget gennem boghandlerne og detailhandelen går frem, mens salget gennem forlagenes bogklubber går tilbage.

Så vidt bogmarkedets aktuelle status vedrørende de fysiske bøger, men der er mange andre emner, som optager branchen.

Ny teknologi har ændret omkostningsstrukturen for udgivelse af bøger, og forlagene ofrer store summer på den digitale udvikling. Ny teknologi kan ikke erstatte god redaktion, formidling og professionel markedsføring, men forlagenes rolle i udgivelsen af bøger har ændret sig som følge af den teknologiske udvikling.

Ny teknologi og nye spilleregler for samhandel er tilsammen væsentlige grunde til, at branchen undergår forandringer i disse år.

Forlagene må ruste sig til de nye tider med nye strategier og forretningsmodeller.

Forlagsbranchen fik i 2007 en ny stor spiller, idet Aschehoug Dansk Forlag har købt Bonnier Forlagene og fortsætter under det velkendte navn Lindhardt og Ringhof. Der afprøves nye forretningsmodeller i branchen, og der er nye spændende spillere på banen, som Forlæggerforeningen gerne byder velkommen i branchefællesskabet.

Branchefællesskabet må også tilpasse sig udviklingen. Forsvaret for ophavsretten er en mission, der kræver stor indsats i den digitale tidsalder. Forlagene og bogen skal synliggøres i offentlighedens og beslutningstagernes bevidsthed. Dette sker på en række fronter – fra bogfest til politisk virksomhed.

Bogbranchen har i 2007 ikke haft samme politiske opmærksomhed som forrige år, hvor samhandelsreglerne og fastprisdispensationen var på den politiske dagsorden. Der er imidlertid meget, der tyder på, at vi får et spændende 2008 for branchen og for branchefællesskabet.

I det følgende gives et tilbageblik på nogle af de vigtigste emner, Forlæggerforeningen har arbejdet med i 2007.

## Årlig Bogfest

I foråret besluttede bestyrelsen, at bøgerne skal have en årlig fest, hvor branchen fejrer forfatterne ved at uddele priser til de bedste bøger inden for forskellige genrer. Der har været kontakt til Kulturministeriet, forfatterforeningerne, boghandlere, DR og biblioteker, og overalt er ideen blevet modtaget med begejstring. Stine Nissen Kommunikation er blevet hyret som projektleder, og opgaven er nu, i tæt samarbejde med branchen, at få defineret det præcise formål med festen, antallet af priser og kategorier, samarbejdet med DR samt afdækning af sponsormuligheder. Det er planen, at første bogfest skal løbe af stablen i foråret 2009.

## Bogens kulturpolitiske situation

I henhold til en aftale fra 2006 mellem alle Folketingets politiske partier skal situationen på bogmarkedet i Danmark drøftes i folketingsåret 2008/09. Herunder vil Folketinget diskutere behovet for eventuelle nye initiativer.

Kulturministeriet nedsatte derfor i februar ”udvalget om bogens kulturpolitiske situation”, i daglig tale bogudvalget. Forlæggerforeningen er repræsenteret i udvalget ved Karsten Blauert.

Bogudvalget skal overveje mulighederne for at etablere en forbedret statistikproduktion om bøger og bogmarked og fremkomme med anbefalinger herom. På baggrund heraf skal udvalget give en generel analyse af bogens kulturpolitiske situation, særligt om bøgernes tilgængelighed og udgivelsen af kvalitetslitteratur.

Biblioteksstyrelsen skal forestå sekretariatsbetjeningen af udvalget, og styrelsens direktør, Jens Thorhauge, er udpeget til formand. En samlet rapport med bogudvalgets analyser og overvejelser skal forelægges kulturministeren senest den 1. oktober 2008.

## Fastprisdispensationen og Samhandelsreglerne

Forlagenes begrænsede adgang til at fastsætte bogpriser er baseret på en dispensation fra de generelle regler om, at der skal være fri prisdannelse og fri konkurrence på alle varemarkeder. Dispensationen fra disse regler er reduceret gennem de senere år, og omfatter nu maksimalt 10 % af forlagenes nye udgivelser.

Efter Konkurrencerådets seneste afgørelse om fastprisdispensationen er samhandelsreglerne mellem Boghandlerforeningen og Forlæggerforeningen blevet ændret. I 2006 godkendte plenarmødet ændringer af samhandelsreglerne, der var nødvendige for at implementere Konkurrencerådets afgørelse, og på plenarmødet 24. maj 2007 godkendtes yderligere ændringer af Samhandelsreglerne aftalt med Boghandlerforeningen.

Ændringerne trådte i kraft 1. juli 2007, dog er enkelte bestemmelser udsendt så de først træder i kraft 1. juli 2008. Nogle ændringer vedr. kredittid og kasserabat træder således i kraft 1. juli 2008 samtidig med en ændring, der in-

debærer, at leverancer fra forlagene efter den 1. juli 2008 skal ske frit på boghandlerens adresse, og ikke som den hidtidige hovedregel frit på DBK's bogdistribution.

Da transportfirmaet Boghandlerens Egen i august 2007 ophørte, og man pludselig manglede en fast leverandør af fragt fra distributionscentrene til boghandlerne, var det derfor naturligt, at forlagene gik i dialog med Boghandlerforeningen og DBK om en transportløsning, der kan fortsætte efter den 1. juli 2008.

I juni mødtes Boghandlerforeningen og Forlæggerforeningen igen, idet størrelsen af rabatten på skolebøger nu blev bragt op af Boghandlerforeningen. Rabatten på skolebøger havde ikke været et tema i forhandlingerne, bortset fra at parterne havde været enige om at undtage skolebøger fra reglen om en rimelig rabat. Efter Forlæggerforeningens opfattelse er reglerne ændret sådan, at skolebøgers rabat ikke længere er bundet til den hidtidige fælles forståelse af en "rimelig rabat", og skolebøgers rabat fastlægges ved individuel forhandling mellem det enkelte forlag og den enkelte boghandler. Boghandlerforeningen er ikke enig i, at ændringen har den betydning.

Som en pragmatisk løsning blev det aftalt med Boghandlerforeningen, at Forlæggerforeningen opfordrer Gyldendal Uddannelse og Alinea til at påbegynde individuelle forhandlinger med skolebogsforhandlerne, så der hurtigt kan ske en afklaring af de fremtidige vilkår for de berørte skolebogsforhandlere. Det vil være hensigtsmæssigt, at eventuelle ændringer/omlægninger i de nuværende skolebogsrabatter (som forlagene efter Forlæggerforeningens opfattelse er berettigede til at foretage pr. 1. juli 2007) får virkning fra 1. juli 2008, hvor de andre væsentlige ændringer i Samhandelsreglerne træder i kraft. Skolebogsforhandlerne blev tilsvarende af Boghandlerforeningen opfordret til snarest at påbegynde de individuelle forhandlinger.

De ændrede regler blev indsendt til Konkurrencestyrelsen, som i september 2007 stillede en række skriftlige spørgsmål om begrundelse for visse bestemmelser i Samhandelsreglerne. Spørgsmålene er besvaret af Martin Dahl Pedersen på vegne af Bogbranchens Fællesråd efter drøftelser mellem Forlæggerforeningen og Boghandlerforeningen.

## Katalogsamarbejde

Katalogsamarbejdet har eksisteret som et interessefællesskab mellem Forlæggerforeningen og Boghandlerforeningen. Samarbejdets formål var udgivelse af kataloget "Det store Bogudsalg", som i praksis blev produceret og markedsført af Boghandlerforeningens sekretariat. Samarbejdet blev ledet af et fælles katalogudvalg.

Katalogudvalget konstaterede i foråret 2007, at det kommercielle grundlag for udgivelsen af det årlige katalog Det Store Bogudsalg er ændret afgørende. Flere store boglader kunne forudses i 2008 at ville ophøre med at anvende kataloget, og større forlag ville indrykke færre annoncer. Udvalget mente derfor



ikke længere, at det vil være muligt fortsat at have økonomisk balance i udgivelse af Det Store Bogudsalg.

Katalogsamarbejdet havde opbygget en formue, der 31. december 2006 var på 885.984 kr. Da midlerne stammer fra markedsføring, har Forlæggerforeningen besluttet at anvende sin andel af midlerne til støtte til bogfesten (se ovenfor).

---

## Uddannelse for forlagsfolk – Certifikat i Forlagsvirksomhed

8

Forlæggerforeningen har siden 2005 samarbejdet med Copenhagen Business School om udvikling og gennemførelse af kurser for forlagsfolk. I 2006 startede det første kursusforløb med 12 kursussemner.

På baggrund af ønsker fra de studerende er det blevet besluttet at indføre et ”Certifikat i Forlagsvirksomhed”. Kurserne kan fortsat stå alene, men en gennemførelse af 6 kurser inkl. eksamen samt bestået hovedopgave vil give et certifikat. Kurserne giver ECTS point (European Credit Transfer System), hvilket betyder, at der kan overføres point til uddannelser eller kurser, som er relateret til emnerne på Forlagsuddannelsen. CBS har varslet en stigning i kursussen, da det har vist sig at den hidtidige pris på kr. 6.000 for 5 dages kursus ikke er bæredygtig for CBS.

Aktiviteterne i Forlæggerforeningens Kursusvirksomhed er fortsat i bero, mens foreningen samler erfaringer med uddannelsen på CBS. Bestyrelsen følger uddannelsen nøje og har diskuteret erfaringerne på flere møder.

## Ophavsretsloven

Kulturministeren nedsatte i 2003 et udvalg vedrørende revision af ophavsretslovens kapitel 3 (Kap. 3-udvalget). Ophavsretslovens kapitel 3 omfatter reglerne om overdragelse af ophavsret, for eksempel i ansættelsesforhold eller ved forlagsaftaler.

Advokat Martin Dahl Pedersen repræsenterede Forlæggerforeningen i udvalget. Udvalget afgav betænkning den 31. oktober 2006. Betænkningen har karakter af partsindlæg fra henholdsvis Samrådet for Ophavsret og Ophavsretligt Forum, da der ikke har kunnet opnås konsensus om nogen anbefalinger.

Autorerne ønsker bl.a. indførelse af regler svarende til dem, der blev indført i Tyskland i 2002 og som indebærer en øget detailregulering af indholdet og konsekvenserne af kontrakter om overdragelse af ophavsrettigheder samt oprettelse af nye administrative organer i form af et klagenævn og en mæglinginstitution. For Forlæggerforeningen er det vigtigt at undgå en sådan lovgivning, da den indebærer et vidtgående indgreb i aftalefriheden og er til hinder for smidighed og fleksibilitet.

I oktober 2007 fulgte Kulturministeriet op med en høring over et lovudkast om ændring af ophavsretslovens kapitel 3 samt indførelse af generel aftalelicens.

Lovudkastet er generelt tilfredsstillende for Forlæggerforeningen, idet det – bortset fra på et punkt – afviser ophavsmændenes krav om indførelse af regler svarende til de tyske.

Udkastet indeholder dog et forslag om tilbagegang af rettigheder ved ikke-brug, hvilket er problematisk i forhold til nye udnyttelsesmuligheder, der kan komme i konkurrence med tidligere udnyttelser.

Lovudkastet indeholder som sit andet hovedområde forslag om indførelse af en generel aftalelicens. Dette forslag har været indgående drøftet med Kulturministeriet i forbindelse med Martin Dahl Pedersens deltagelse i den ophavsretlige undergruppe vedr. digitalisering af kulturarven, og indeholder ingen overraskelser. Om baggrunden for denne del af lovforslaget, se nedenfor under Digitalisering af kulturarven.

## Digitalisering af kulturarven

Kulturministeriet nedsatte i starten af året en arbejdsgruppe, som har til opgave at udarbejde forskellige forslag til digitalisering af prioriterede dele af kulturarven med henblik på bevaring, formidling og tilgængeliggørelse. Ophavsretligt Forum har udpeget en repræsentant til udvalget. Forlæggerforeningen har udpeget Martin Dahl Pedersen til det ophavsretlige underudvalg, som skal tage stilling til ophavsretlige spørgsmål.

Det er Forlæggerforeningens grundholdning, at det offentlige kun skal gøre forlagsproduceret indhold tilgængeligt, når det er aftalt med forlaget. Hvis der ikke foreligger en aftale om det, skal det offentlige afholde sig fra at gøre indholdet digitalt tilgængeligt, med mindre der er tale om et område, hvor forlaget ikke har kommerciel interesse.

Forlæggerforeningen har over for Kulturministeriet understreget, at det er vigtigt, at en kulturarvportal ikke kun omfatter digitale værker udbudt vederlagsfrit af bibliotekerne, men også digitale værker udbudt af forlagene på kommercielle vilkår.

En arbejdsgruppe mødtes i foråret 2007 med Kulturministeriet og efter tilkendegivelser fra Kulturministeriet er det Forlæggerforeningens forventning, at kulturarvportalen vil imødekomme disse væsentlige grundsynspunkter. Forlæggerforeningen er derfor positiv overfor arbejdet mod én fælles kulturarvportal og vil anbefale sine medlemmer at forholde sig imødekommende overfor portalen under følgende forudsætninger:

- Kulturarvportalen er tænkt som en portal med informationer om værker. I det omfang et værk er rettighedsbelagt, er det det enkelte forlag, som tager stilling til, om værket skal ligge i digital form, herunder om det skal ligge til download. Denne adgang kan ske via biblioteker, i det omfang og på de vilkår forlagene og bibliotekerne har aftalt det. Alternativt kan forlaget vælge alene at lægge metadata. Endelig kan forlaget vælge slet ikke at informere om værket på kulturarvportalen.

I forbindelse med drøftelserne om bibliotekernes digitalisering af bøger har problemstillingen omkring forældreløse værker været rejst. Bibliotekerne har påpeget det uhensigtsmæssige i, at en del materiale vil være unddraget digital tilgængeliggørelse, fordi rettighedshaverne ikke kan findes. Forlæggerforeningen har udtrykt forståelse for bibliotekernes ønske om at kunne digitalisere de forældreløse værker og har derfor accepteret Kulturministeriets forslag om indførelse af en generel aftalelicens, som i forhold til digitaliseringen af kulturarven vil kunne bruges til klarering af forældreløse værker. I forbindelse med indførelsen af den generelle aftalelicens har Forlæggerforeningen i øvrigt understreget, at udgangspunktet for aftaler er eneretten og at den generelle aftalelicens kun er tiltænkt de situationer, hvor klarering på individuel basis er udelukket af praktiske årsager. Dertil kommer, at den generelle aftalelicens skal indeholde en individuel forbudsret, som kan benyttes af rettighedshaverne, herunder også af Forlæggerforeningens medlemmer.

Kulturministeriet har herefter vurderet, at de ophavsretlige problemer omkring digitalisering af kulturarven er løst. Projektets gennemførelse beror derfor nu primært på spørgsmål om ressourcetildeling og prioritering.

## Lærebøger, ulovlig kopiering og e-bøger

Ulovlig kopiering af ophavsretligt beskyttede bøger rammer i særlig grad bøger til undervisningsbrug. Derfor behandles disse spørgsmål i Sektionen for Undervisningsforlag (SFU), som har til opgave at arbejde for en samling og entydig organisering af undervisningsforlagene i Danmark og derved skabe øget synlighed af branchens særlige kompetencer og skabe gennemslagskraft i forhold til de offentlige myndigheder og den offentlige debat.

For at komme den ulovlige kopiering af bøger til livs, skal der tilbydes et lovligt alternativ. Det arbejder foreningen for gennem sit initiativ med Ebog.dk og sin fortsatte støtte til Ebog.

Følgegruppen for ebog.dk består p.t. af 9 forlagsrepræsentanter samt repræsentanter fra Ebog, som mødes ca. 1 gang om måneden for at drøfte udviklingen af ebog.dk.

Ebog.dk gik i luften primo 2007, dog med en planlagt ”stille” start, idet Ebog vurderer, at antallet af titler endnu ikke er tilstrækkeligt til at kunne bære en bred og generel markedsføring af ebog.dk. I foråret 2007 blev det annonceret, at Infomedia trak sig ud af ejerskabet, og der blev i stedet åbnet op for medejerskab blandt forlagene, hvor fem forlag nu har tegnet aktier. Ebog har forhandlinger med bibliotekerne og der tegner sig et billede af, at brugerne vil få fjernadgang til værkerne på ebog.dk. Forlagene understreger, at det er væsentligt, at ebog.dk bliver en kommerciel salgskanal og ikke en biblioteksløsning. Derfor vil biblioteksaftalerne have karakter af forsøgsaftaler, idet der vil være behov for at evaluere aftalernes betydning for udviklingen af et kommercielt ebogsmarked.

Læs mere i årsberetningen for Sektionen for Undervisningsforlag, som følger nedenfor.

## Aftaler og overenskomster

### Lydbøger

Forlæggerforeningen opsagde den bindende lydbogsaftale af 1. juli 1988 med Dansk Forfatterforening den 28. juni 2006 med virkning fra udgangen af 2006. Samtidig opfordrede Forlæggerforeningen til forhandlinger om en ny aftale, som i højere grad afspejler nye markeder og teknologier. Dansk Forfatterforening meddelte interesse for at forhandle en ny lydbogsaftale, og et aftaleudkast udarbejdet af en arbejdsgruppe i Forlæggerforeningen blev fremsendt til Dansk Forfatterforening primo februar 2007. Dansk Forfatterforening har før sommerferien meddelt, at reaktionen fra Dansk Forfatterforening afventer de igangværende forhandlinger om digitale rettigheder mellem Dansk Forfatterforening, UBVA og Forlæggerforeningen.

### Digitale rettigheder

Efter opfordring fra UBVA og Dansk Forfatterforeninger holdes der møder om en vejledende modelaftale vedr. digitale rettigheder, som kan supplere forlagsaftalen fra 1. januar 1998 om udgivelse af videnskabelige og populærvidenskabelige værker.

Der har været afholdt flere møder, men inddragelse af de digitale rettigheder i forlagsaftalen er et følsomt område for alle parter, og præget af usikkerhed om fremtidige behov.

Forlagene ønsker en bred digital rettighedsoverdragelse, hvis de skal kunne agere hurtigt og fleksibelt i den digitale verden. Hvis udnyttelsen af nye medier/platforme etc. kræver, at forlagene hver gang skal forhandle individuelt med forfatterne, vil dette kunne føre til tunge klareringsprocesser og dermed indirekte bevirke, at forlag vil være tøvende over for at iværksætte initiativer på nye platforme. Forfatterne ønsker at sikre, at et kommercielt oplagt potentiale udnyttes digitalt, evt. af en anden partner end det forlag, der står for den trykte udgivelse.

### Google Book Search Partner

I foråret behandlede Forlæggerforeningen en evt. holdning til Google Book Search, Partnerprogrammet.

I modsætning til Google's biblioteksprojektet, hvor Google indgår aftaler direkte med bibliotekerne uden om rettighedshaverne, er Partnerprogrammet baseret på aftaler med rettighedshaverne. Der kan læses mere om Partnerprogrammet på Google Book Search's hjemmeside <http://books.google.com/support/partner/?hl=da>.

Sekretariatet har set på Google's aftalevilkår og har vurderet, at det ud fra en ren juridisk betragtning ikke kan anbefales medlemmerne at tilslutte sig de foreliggende betingelser.

## Foreningens sekretariat

I henhold til foreningens vedtægters § 22 antager bestyrelsen en juridisk sekretær, der bl.a. fører forhandlingsprotokollen ved møder i plenarforsamlingen og virker som foreningens retslige rådgiver. Advokat Erik Mohr Mersing varetog opgaven fra nov. 1971 til ultimo 2006, hvor han ønskede at gå på pension.

Erik Mohr Mersing var også siden 1971 antaget af Bogbranchens Fællesråd som sekretær for rådet.

12

Foreningen har valgt at antage advokat Martin Dahl Pedersen som foreningens juridiske sekretær pr. 1. januar 2007. Bogbranchens Fællesråd har ligeledes bedt Martin Dahl Pedersen efterfølge Erik Mohr Mersing som sekretær for rådet.

Forlæggerforeningens direktør siden august 1999, Ib Tune Olsen, meddelte i foråret, at han ønskede at fratæde sin stilling ultimo juni 2007. Som ny direktør tiltrådte Marie Svane den 11. juni 2007. Det er aftalt, at Ib Tune Olsen indtil videre fortsætter med at udføre foreningens statistiske opgaver.

## Vedtægtsændring

Ifølge foreningens vedtægter kan foreningen på en række områder (vedtægtens § 3) med bindende virkning for sine medlemmer i forhold til tredjemand indgå kollektive aftaler.

I nogle situationer er det uhensigtsmæssigt, at en ændring skal passere et af de halvårslige plenarmøder for at få gyldighed, selv om sandsynligheden for selv beskeden indsigelse kan vurderes som yderst lille.

Plenarmødet i maj 2007 tilsluttede sig bestyrelsens forslag om, at vedtægternes bestemmelse (i § 20) om godkendelse på plenarmøde kan fraviges ved enstemmig beslutning i bestyrelsen efterfulgt af en orientering til alle de personlige medlemmer pr. e-mail. Hvis der inden for 10 hverdage fra orienteringen fremkommer indsigelse fra forlag, som samlet repræsenterer mindst 30 stemmer, kan beslutningen ikke iværksættes, før den er vedtaget på plenarmøde.

Der er tillige i vedtægternes § 20, stk. 3 blevet indført en bestemmelse om, at et medlem kan benytte sig af en lovhjemlet individuel forbudsret, uanset at foreningen på medlemmets vegne har indgået en aftale med aftalelicensvirkning. Bestemmelsen tager højde for den af Kulturministeriet varslede generelle aftalelicens, hvor der som noget nyt vil blive mulighed for, at et medlem af en forening, som ellers med aftalelicensvirkning er underlagt en kollektiv aftale, vil kunne udnytte en individuel forbudsret for alle sine værker eller udvalgte værker

# SFU's årsberetning

Årsberetning 2007 for Sektionen for Undervisningsforlag (SFU)  
v/ Ebbe Dam Nielsen

13

## Digitale læremidler

Det er fortsat den digitale udvikling, som sætter dagsordenen for mange af de emner, som er blevet behandlet i årets løb i SFU. Forlagene er meget opmærksomme på at tilpasse sig efterspørgslen både blandt de studerende og på landets skoler. Ebog.dk, gik i luften ved årsskiftet, og der er i skrivende stund knap 600 titler til salg. Forlagene bakker fortsat op og har fået en mere aktiv rolle, idet fem forlag har tegnet aktier i ebog.dk. Med henblik på at fremme digitaliseringen og få indhentet de digitale rettigheder fra forfatterne deltager repræsentanter fra Forlæggerforeningen i skrivende stund i forhandlinger med UBVA og forfatterforeningen om at få de digitale rettigheder med i aftalen vedrørende videnskabelige- og populærvidenskabelige værker.

Også på skolebogsområdet er der fokus på behovet for digitale læremidler. Mange af SFU's medlemsforlag deltog i den nordiske skolebogskonference i august i Visby, hvor digitale læremidler var konferencens hovedtema. SFU orienterede om den danske strategi, hvor der fokuseres på at tilbyde lovlige digitale alternativer ved opbakningen og deltagelsen i ebog.dk, men hvor medlemmernes rettigheder også håndhæves via samarbejdet med AntiPiratGruppen om løbende overvågning af internettet. Skolebogsforlagene oplever et politisk ønske om digitale læremidler i skolerne, men desværre er ønskerne ikke fulgt op af økonomiske midler, så efterspørgslen fra skolerne er fortsat lav. SFU har ved gentagne lejligheder opfordret Undervisningsministeriet til at afsætte midler til indkøb af digitale læremidler i lighed med den pulje, som blev afsat for de naturvidenskabelige midler, og som resulterede i, at skolerne blev opdateret med nye spændende naturvidenskabelslæremidler. At den form for støtteordning virker, fremgår med al tydelighed af Undervisningsministeriets evaluering, som blev offentliggjort i september med overskriften "Større interesse for naturfag når bogen er ny". Af pressemeddelelsen fremgår det bl.a., at

*Det er sjovere at kigge i et nyt atlas end i et fra før Berlin-murens fald. Og lysten til at lære øges, når man får en bog i hånden i stedet for en sort-hvid fotokopi ...*

*Rapporten "Evaluering af tilskud til lærebøger til naturfag i folkeskolen og de frie grundskoler" viser, at det har stor betydning for både elever og lærere, hvilke undervisningsmaterialer, der er til rådighed på skolerne ...*

*71 % anfører, at undervisningsmaterialer har lettet lærernes planlægning og gennemførelse af undervisningen...*

Den digitale udvikling skaber både udfordringer og muligheder. En af mulighederne ligger i forhold til elever med læsehandicaps, som kan benytte syntetiske taleprogrammer, hvis de får adgang til digital tekst. SFU har været i dialog med forfatterforeningerne, omkring hvordan rettighedshaverne på bedst mulig vis kan bidrage med digitale tekster, og der har været afholdt et medlemsmøde om læsesikre elever og digitale læremidler. Så der arbejdes aktivt for, at de læsehandicappede kan få glæde af den nye teknologi.

## Dansksprogede lærebøger

SFU oplever i stigende grad, at betingelserne for dansksproget lærebogsproduktion forringes, og Videnskabsministeriet har hidtil ikke bakket op om dansksproget undervisningsmateriale.

SFU har derfor hilst kulturministerens nedsættelse af et sprogudvalg velkommen. I et brev til udvalgets medlemmer har SFU opfordret til, at betydningen af dansksproget lærebogsproduktion indgår i udvalgets arbejde. SFU mener, at det er vigtigt med dansksprogede lærebøger i alle led af uddannelsessystemet. Uden dansksprogede lærebøger vil udviklingen af et dansk fagsprog stagnere, kvaliteten af undervisningen og indlæringen hos de studerende vil være dalende, og den efterfølgende kommunikation efter uddannelsen med "almindelige" mennesker i faglige sammenhænge vil blive vanskeliggjort. SFU mener videre, at det er væsentligt, at der udvikles dansksprogede lærebøger, som er forankrede i den danske virkelighed, og som tager højde for danske pædagogiske indlæringsprincipper. SFU blev i september 2007 indbudt til at deltage i et møde i sprogudvalget, som sætter fokus på dansksproget fag- og lærebogslitteratur.

## Kopiering

### Undervisningsinstitutionernes kopiering

Gennem hele 2007 har der været forhandlinger med gymnasierne og universiteterne om vederlag for undervisningsinstitutionernes kopiering. Undersøgelser af kopiforbruget i 2006 viste, at der var sket en væsentlig stigning i kopiforbruget, men undervisningsinstitutionerne afviste en regulering af kopivederlaget svarende til den faktiske stigning. Et forlig er i skrivende stund næsten i hus. Se nærmere under Copy-Dan, Tekst & Node.

### Ulovlig digital kopiering

Forlæggerforeningen har fortsat et samarbejde med AntiPiratGruppen om løbende overvågning af internettet. De seneste undersøgelser har vist, at den ulovlige digitale kopiering især koncentrerer sig om digitale ordbøger samt lydbøger.

## **Kopicentre**

Der bliver løbende foretaget kontrolbesøg. Forlæggerforeningen rejste i 2007 på vegne af en række medlemmer et (nyt!) erstatningskrav over for det tidligere Frederiksbjerg Kopicenter samt centrets ejer for ulovlig indscanning af 2.320 lærebøger. Sagen, som har været politianmeldt og strafferetligt afsluttet med et bødeforlæg, er netop blevet forlig.

## **SFU's dialog med omverdenen**

15

Der er efterhånden blevet etableret en række velfungerende udvalg i Undervisningsministeriets regi. To gange årligt mødes repræsentanter fra branchen med repræsentanter fra Undervisningsministeriet for at udveksle information og drøfte tiltag af betydning for branchen, og herudover er der en række særudvalg, som beskæftiger sig med mere specifikke emner som f.eks. Materialeplatformen og EMUen. Særligt omkring spørgsmålet om statsligt producerede undervisningsmidler oplever SFU, at der bliver lyttet til branchens synspunkter om, at undervisningsmiddelproduktion bør overlades til forlagene.

Præsentationen af skolebogsforlagenes undervisningsmidler på Amtscentrene er blevet sikret via en ny Informationsaftale, som blev forhandlet færdigt i foråret 2007.

## **DEBATTEN om undervisningsmidler**

DEBATTEN om undervisningsmidler henvender sig til personer, beslutningstagere, organisationer m.v., som har interesse for og beskæftiger sig med at højne kvaliteten inden for uddannelsessektoren. DEBATTEN sætter på nuanceret vis fokus på de områder, som SFU mener, har betydning for kvaliteten af undervisning og læring.

- DEBATTEN nr. 1, november 2005: "Kopier". Om de lovlige kopier cfr. den originale bog.
- DEBATTEN nr. 2, april 2006: "Nye måder". Om forlagenes rolle og lærebogens betydning for undervisningen.
- DEBATTEN nr. 3, oktober 2006: "Dansk eller engelsk". Om betydningen af danske lærebøger på de videregående uddannelser.
- DEBATTEN nr. 4 udkommer primo februar 2008. Temaet er ebog.dk.

## **SFU's tilstedeværelse på konferencer m.m.**

"Kaffeklubmøde" i Undervisningsministeriet med deltagelse af bl.a. Undervisningsministeren, maj 2007. Ebbe Dam Nielsen orienterede bl.a. om behovet for midler til skolerne til indkøb af digitale læremidler.



Nordisk Skolebogskonference i Sverige, Visby, august 2007. Ebbe Dam Nielsen deltog med et oplæg om ”Kan forlagene? Vil forlagene? Tradition og nytænkning.” Christine Bødtcher-Hansen deltog med et oplæg om ”Hvordan skal vi værne om ophavsretten?”.

Kulturministeriets sprogudvalg, september 2007. Ebbe Dam Nielsen, Hanne Salomonsen, Hans Reitzels Forlag, og Andreas Bonnevie, Akademisk forlag, deltog i et møde i udvalget, hvor temaet var fag- og lærebogslitteraturen.

---

16

## **SFU's medlemsmøder i 2007**

Marts: Ny Informationsaftale

Maj: Vandmærkning af lydbøger

Juni: Læsesikre elever og digitale materialer

# Repræsentation i råd, udvalg og bestyrelser Handelspolitik

## **Bogbranchens Fællesråd**

v/ **Marie Svane**

Forlæggerforeningens medlemmer i Fællesrådet er Peter Møllerup (rådets formand), Michael Haase, Tine Smedegaard Andersen og Anette Wad. Fra Boghandlerforeningens side deltager Bjarne Ponikowski (næstformand), Lars Østergaard, Mogens Eliasson og Asger Flygare Bech-Thomsen.

Der har ikke været møder i Fællesrådet i 2007, da Fællesrådet i 2006 bemyndigede et ad hoc forhandlingsudvalg til at udarbejde forslag til ændring af Samhandelsreglerne. Advokat Martin Dahl Pedersen har i efteråret 2007 på vegne af Bogbranchens Fællesråd besvaret spørgsmål fra Konkurrencestyrelsen angående Samhandelsreglerne.

## **Bogbranchenævnet**

v/ **Per Hedeman**

Formand for Nævnet er højesteretsdommer Per Sørensen. Nævnets medlemmer fra Forlæggerforeningen er Ole A. Busck og Per Hedeman og fra Boghandlerforeningen Lene Kørnov Rasmussen og Jesper Møller.

Nævnet har ikke haft nogen sager til behandling i 2007.

## **Bogbranchens Fællesfond til Uddannelsesformål**

v/ **Hanne Salomonsen**

Bestyrelsen består af Peter Thinghøj Christiansen (formand), Hanne Salomonsen (næstformand), Ole A. Busck og Lene Kørnov Rasmussen. Bestyrelsen har i 2007 arbejdet med at gøre fondens eksistens og formål bekendt i bogbranchen samt med at fastlægge kriterier for de fremtidige uddelinger.

## **Bogbranchens Kreditorudvalg**

v/ **Marie Svane**

Foreningens repræsentanter i udvalget er Marie Svane og Birgitte Kjærsgaard, Lindhardt og Ringhof. Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag er repræsenteret af Jan Jensen, NBC, Nordisk Bog Center. Peter Johnsen, Fonden DBK, deltager i udvalgets møder som observatør. Advokat Casper Moltke, advokatfirmaet DLA Nordic A/S, er udvalgets forretningsfører.

Der har ikke været afholdt møder i udvalget i 2007.

## **Forbrugerklagenævnet**

### **v/ Tine Wepler**

Forbrugerklagenævnet behandler klager fra forbrugerne vedrørende varer eller arbejds- og tjenesteydelser. Efter Forbrugerklagenævnsløven består Forbrugerklagenævnet af et formandskab og repræsentanter for forbruger- og erhvervsinteresser.

---

18

Der har ingen sager været om bøger i 2007. Der er stadig mange sager vedrørende køb via nettet, hovedsagelig fordi virksomhederne ikke overholder de lovpligtige 14 dages fortrydelsesret. Denne fortrydelsesret, vurderede Forbrugerstyrelsen, stadig var gældende, også når kunden har brudt en eventuel foliering.

# Ophavsret

## **Copy-Dan Fællesforeningen**

v/ **Martin Dahl Pedersen**

Copy-Dans Fællesforening er en overbygning på de fem selvstændige foreninger i Copy-Dan-regi: AVU-kopier, Billedkunst, Båndkopi, Kabel-TV og Tekst & Node. Fællesbestyrelsens formand er administrerende direktør Ebbe Dal (Danske Dagblades Forening). Forlagsrepræsentanten i Fællesbestyrelsen, udpeget via Copy-Dan Tekst & Node, er advokat Martin Dahl Pedersen (Forlæggerforeningen).

Fællesbestyrelsen har i 2007 igangsat et arbejde med at se på den fremtidige struktur for forholdet mellem Fællesforeningen og de selvstændige Copy-Dan-foreninger.

## **Copy-Dan, Tekst & Node**

v/ **Martin Dahl Pedersen**

COPY-DAN Tekst & Node repræsenterer danske og udenlandske rettighedshavere til bøger, tidsskrifter, aviser og noder via 16 organisationer, der repræsenterer de respektive grupper af rettighedshavere. Tekst & Node indgår aftaler med aftalelicensvirkning med undervisningsinstitutioner, private samt offentlige virksomheder om kopiering af bl.a. bøger.

Efter flere års svære forhandlinger er et forlig med gymnasierne, handelsskolerne og universiteterne næsten i hus. De seneste kopieringsundersøgelser har dokumenteret et kraftigt stigende kopiforbrug på disse institutioner. Institutionerne har accepteret resultatet af undersøgelserne, men har ikke villet betale merprisen, der under ét viste et merforbrug på ca. 80 %. Forliget indebærer en stigning i vederlaget på hhv. 30, 40, 50 og 60 % de næste fire år. Dog kan institutionerne reducere vederlaget med 10 %, såfremt de ikke ønsker, at aftalen indbefatter mulighed for indscannings- og lagringsmulighed. Forliget indbefatter desuden, at der foretages nye undersøgelser af det reelle kopierings- og indscanningsforbrug.

Martin Dahl Pedersen er næstformand i Tekst & Node, og Michael Haase er suppleant i Tekst & Nodes bestyrelse.

### **Copy-Dan AVU-kopier**

**v/ Michael Haase**

Der er stor interesse for at vise danske og udenlandske tv-udsendelser i skolerne. AVU-kopier indgår aftaler med undervisningsinstitutionerne om adgang til disse. Aftalerne udbygges og udvikles løbende efter behov.

Foreningen har mange positive nyudviklinger. For så vidt angår enkeltaftalekunder er disse i 2006/2007 generelt blevet udbygget med digital kopiering på dvd-skiver. Ved de videregående uddannelser (universiteter m.v.) er der endnu ikke indgået aftale om digital kopiering på dvd-skiver, men via aftale med Statsbiblioteket er der sikret adgang for disse uddannelser til digital kopiering på dvd-skiver, samtidig med at AVU-kopier fra 2006 i samarbejde med DR og TV 2 har etableret en ordning, som gør det muligt at bruge tv-udsendelser fra DR og TV 2 i undervisningen i Sydslesvig. Det har været vigtigt for AVU-kopier at få etableret ordningen, da sympatien og forståelsen for det sydslesvigske samfund er stor. Historien om tiltaget har været bragt i flere medier.

### **Copy-Dan Kabel-TV**

**v/ Michael Haase**

Kabel-TV giver adgang til distribution af tv-kanaler fra nabolandene og håndterer andre ophavsrettigheder i forbindelse med distribution af tv- og radiokanaler, herunder nu også IP-baseret kabel-tv og DAB-radio.

Foreningen Kabel-TV er i en positiv udvikling. De primære forretningsområder er centreret omkring nationale tv-kanaler og nabolandenes tv-kanaler. Herudover tilbydes en lang række andre produkter i form af andre europæiske samt etniske tv-kanaler, tilvalgs pakker, radiokanaler samt udestående rettigheder (Koda-kanaler og mellemgruppekanaler). Disse produkter formidles inden for en række forskellige forretningsområder, herunder almindeligt kabel-tv, hotelområdet, IPTV, satellit-tv, mobil-tv og DTT. Navnet Kabel-TV er i det lys ikke længere dækkende. Et af de nyere større tiltag er informationskampagnen med annoncering for nabolandskanalerne. Kampagnen startede langsomt op i slutningen af 2006 og har siden hen vokset sig stor og omfangsrig. Således er der i dag mere end 100 annoncer på ugebasis. Kampagnen understøttes af hjemmesiden [www.verdenstv.dk](http://www.verdenstv.dk), hvor interesserede kan læse mere om nabolandskanalerne og deres indhold.

### **Copy-Dan Båndkopi**

**v/ Michael Haase**

Båndkopi sikrer, at der bliver afregnet et vederlag til kunstnere og producenter, når der sælges blanke kopimedier i detailhandelen. Vederlagene søger at kompensere kunstnere og producenter for tabene ved privatkopiering af musik, tv og film. Båndkopiordningen har behov for at blive moderniseret, hvis ikke kunstnerbetalingen skal udfases. Der bruges derfor mange kræfter på at belyse

den teknologiske og samfundsmæssige udvikling for så vidt angår hjemmekopiering af musik og film.

I 2006 blev Båndkopiordningen i ophavsretslovens §§ 39–36 af lovgiver beskåret, idet vederlagssatsen i loven blev nedsat fra 10 kr. til bare 3 kr. Forud for lovændringen blev der arbejdet intenst på et andet og bedre resultat, hvor det var forhåbningen, at rettighedshaverne ville blive kompenseret for den omfattende kopiering via mp3-afspillere og computere. Man havde foretrukket en model à la den svenske, hvor også indbyggede medier er medtaget i ordningen, men måtte erkende, at der ikke var flertal for en sådan model i Folketinget. Konsekvensen af lovrevisionen af ordningen er kort fortalt, at dvd-skiverne er blevet billigere for brugerne og ”dyrere” for rettighedshaverne. Imidlertid er der få positive takter, herunder det faktum at rettighedshaverne er blevet lovet en garanti, såfremt vederlaget fra salg af dvd-skiver falder til under 2005-niveauet, som var ca. 18 mio. kr. Denne garanti ydes via finansloven. Hertil kommer, at oppositionen i en mindretalsbemærkning har anført, at de på sigt vil arbejde for en løsning omkring båndordningen.

### **Ophavsretligt Forum**

#### **v/ Martin Dahl Pedersen**

Ophavsretligt Forum blev stiftet i oktober 1995 og har til formål at skabe opmærksomhed og debat om de vilkår, som medier og andre kulturbærende foretagender arbejder under.

Bag Ophavsretligt Forum er følgende erhvervsorganisationer og virksomheder: DR, Dansk Fagpresse, Dansk Magasinpresses Udgiverforening, Danske Dagblades Forening, Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening, Danske Teatres Fællesorganisation, Forlæggerforeningen, Foreningen af Danske Videogramdistributører, IFPI Danmark (International Federation of the Phonographic Industry), Producenterne, TV 2/Danmark, TV3, Dansk Musikforlæggerforening, Multi Medie Foreningen og Tivoli.

Forlæggerforeningen er i Ophavsretligt Forum repræsenteret af advokat Martin Dahl Pedersen. Forretningsudvalget består p.t. af advokat Maria Rørbye Rønn (DR), chefjurist Holger Rosendal (Danske Dagblades Forening) og advokat Martin Dahl Pedersen (Forlæggerforeningen). Advokat Martin Dahl Pedersen er sekretær for Ophavsretligt Forum.

Ophavsretligt Forum har i det forløbne år koncentreret sig om arbejdet i det såkaldte Kap. 3-udvalg og i den af Kulturministeriet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende digitalisering af kulturarven.

### **Digitalisering af kulturarven – ophavsretlig undergruppe**

#### **v/ Martin Dahl Pedersen**

Kulturministeriet nedsatte i oktober 2006 en arbejdsgruppe om digitalisering

af kulturarven. Arbejdsgruppen skulle komme med forslag til digitalisering af udvalgte, prioriterede dele af kulturarven med fokus på bevaring, formidling og tilgængeliggørelse. Ophavsretligt Forum fik mulighed for at udpege en repræsentant i arbejdsgruppen, hvilket blev chefjurist Holger Rosendal (Danske Dagblades Forening). Der blev herudover blandt andet nedsat en ophavsretlig undergruppe, hvor Martin Dahl Pedersen repræsenterede Ophavsretligt Forum. Undergruppen afgav betænkning i april 2007. En af de problemstillinger, undergruppen havde identificeret, var de såkaldte forældreløse værker ("orphan works"), hvor man ikke trods grundige undersøgelser kan finde rettighedshaverne til et værk. Undergruppens forslag var her indførelsen af en generel aftalelicensbestemmelse i ophavsretsloven koblet sammen med en individuel forbudsret. Kulturministeriet har i oktober 2007 sendt et lovudkast i høring med et sådant forslag.

### **Kap. 3-udvalget**

#### **v/ Martin Dahl Pedersen**

Kulturministeren nedsatte i 2003 et udvalg vedrørende revision af ophavsretslovens kapitel 3 (Kap. 3-udvalget). Ophavsretslovens kapitel 3 omfatter reglerne om overdragelse af ophavsret, for eksempel i ansættelsesforhold eller ved forlagsaftaler. Udvalget bestod af fem repræsentanter fra Samrådet for Ophavsret, nemlig direktør Anne Louise Schelin (Journalistforbundet), advokat Bjørn Høberg-Petersen (Skuespillerforbundet), juridisk konsulent Morten Madsen (Musikerforbundet), underdirektør Martin Gormsen (KODA) og professor, dr. jur. Jens Schovsbo (UBVA) og fem repræsentanter fra Ophavsretligt Forum, nemlig administrerende direktør Ebbe Dal (Danske Dagblades Forening), jurachef Maria Rørbye Rønn (DR), advokat Torben Steffensen (film- og pladeindustrien), jurist Hanne Margrethe Josephsen (teatrene) og advokat Martin Dahl Pedersen (Forlæggerforeningen). Højesteretsdommer Poul Sørensen var formand for udvalget.

Udvalgets arbejde blev den 31. oktober 2006 afsluttet med afgivelse af betænkning nr. 1480 om revision af ophavsretslovens kapitel 3, og blev efterfølgende af Kulturministeriet sendt i høring med en høringsfrist til april 2007. På baggrund af udvalgsarbejdet sendte Kulturministeriet i oktober 2007 et udkast til lovforslag i høring. Lovudkastet lægger op til, at der ikke skal indføres en regel om overgang af ophavsretten til virksomheden i ansættelsesforhold. Endvidere lægges der op til udvidede muligheder for tilbagefald af rettigheder til ophavsmanden i forbindelse med kontrakter om overdragelse af rettigheder, for eksempel forlagsaftaler.

# Skole- og lærebogsområdet

## **Dialogforum med Undervisningsministeriet**

v/ **Ebbe Dam Nielsen**

På opfordring fra SFU er der nedsat et Dialogforum til udveksling af information om tiltag m.v. af betydning for undervisningsmiddelområdet. Der er planlagt minimum to årlige møder, hvor gensidig information og dialog er på dagsordenen. Målet er, at branchen bedst muligt kan implementere ministeriets politikker, og at ministeriet ved nye tiltag har mulighed for at tage højde for branchens input. Dialogforum vil beskæftige sig med grundskole-, erhvervsuddannelses- samt gymnasieområdet.

SFU's forretningsudvalg har udpeget Mathias Bruun, Lars Tindholdt samt den til enhver tid siddende formand for SFU, p.t. Ebbe Dam Nielsen, til at repræsentere SFU.

Der har været afholdt møde den 31. maj og 29. november 2007.

## **Undervisningsministeriets referencegruppe for IT i folkeskolen**

v/ **Ebbe Dam Nielsen**

Undervisningsministeriet har etableret en referencegruppe for IT i Folkeskolen som følge af regeringens handleplan for IT i folkeskolen. Der er i alt for årene 2004-2007 afsat 495 mio. kr. til projektet. Referencegruppen skal holdes løbende orienteret om projektets udvikling og medvirke til at sikre en dialog om projektets forløb og indhold mellem interessenterne, Undervisningsministeriet, UNI•C og samarbejdspartnerne. En væsentlig del af udmøntningen af projektet henlægges til og varetages af UNI•C.

Der har ikke været afholdt møder i 2007.

## **UNI•C's styregruppe for Materialeplatformen**

v/ **Ebbe Dam Nielsen**

Primo 2006 nedsatte UNI•C en styregruppe for Materialeplatformen. Materialeplatformen blev åbnet i april 2006 og er én samlet indgang (portal) til alle danske læringsressourcer/undervisningsmaterialer og har erstattet FUI-databasen. Alle organisationer, forlag og øvrige interessenter – herunder lærere – der producerer undervisningsmaterialer, sikres plads på portalen. Styregruppen træffer de overordnede beslutninger for Materialeplatformen.



Styregruppen består af en repræsentant fra Undervisningsministeriet (formand), en fra Forlæggerforeningen, en fra BFU, to fra brugersiden samt en repræsentant fra UNI•C.

Der har været afholdt møder den 21. marts og den 28. august 2007.

### **UNI•C's brugergruppe for Materialeplatformen v/ Jørgen Schiermacher**

24

Den udvidede følgegruppe for Materialeplatformen har holdt et møde i marts 2007 og endnu et møde er planlagt i forbindelse med Uddannelsesforum i Odense.

Følgegruppen er bredt sammensat af forskellige interessenter og er et forum for kommentarer til status og udvikling af Materialeplatformen. De tilgængelige materialer på Materialeplatformen er inddelt i Læremidler, Inspiration og Mediarkiv. I marts 2007 var indholdet i hver af de tre grupper henholdsvis 15.597, 731 og 2.091. Antallet af unikke besøgende er støt stigende og målet for 2007 er at nå op over 5.000 pr. uge.

Mødet i marts indeholdt bl.a. en diskussion, om hvordan begrebet *undervisningsresurse* skal forstås. Materialeplatformen er et gratis udstillingsvindue og derfor et oplagt sted at omtale hvad som helst. UNI•C havde forberedt et godt oplæg til diskussion, om hvorvidt hjælpemidler som ure, selvhjælpsbøger om tarmbesvær og pjecer om natur- og byvandring kan betegnes som undervisningsressurser. Spørgsmålet om materialer med reklamer blev også diskuteret i relation til Forbrugerombudsmandens vejledning til markedsføringslovens § 8, som hidtil har været udslagsgivende ved tvivlsspørgsmål.

Rettighedsproblemstillinger er generelt et væsentligt element i diskussioner omkring platformens udvikling. UNI•C har i samarbejde med Bender von Haller Dragsted udarbejdet en bog og et elevhæfte, som er rettet mod undervisningssektoren – ”Skolejura ABC”, som kan downloades som gratis pdf'er fra <http://www.uni-c.dk/nyheder/2007/skolejura.html>.

### **UNI•C, EMU-dialogforum v/ Troels Rydahl**

EMU-dialogforum – mellem Forlæggerforeningen, UNI•C og BFU – afholder halvårlige møder. UNI•C's repræsentanter har orienteret om udviklingen af EMU: Hvilken web 2.0-strategi arbejder EMU ud fra? Orientering om udviklingen på Materialeplatformen, – om udviklingen af KVIS-projektet (Kvalitet i specialundervisningen), – om EMU's snitflade ift. intranetsystemer (specielt Skoleintra).

Grænseflader mellem EMU og de kommercielle forlag (& leverandører af it-baserede undervisningsmidler) diskuteres løbende – både generelt og ud fra konkrete eksempler. Fx har EMU's arbejde med Galathea igen været genstand for diskussion. Aktuelt har EMU lempet den hidtidige restriktive holdning til samarbejde om kommercielt indhold. Der åbnes nu op for samarbejde med indholdsleverandører, hvis formål er kommercielt. Jf. EMU's retningslinjer for samarbejde.

Dialogforummet mødes næste gang i marts 2008.

### **FUI**

#### **v/ Lars Tindholdt**

FUI's formål er at udvikle, effektivisere, formidle og varetage informationer om undervisningsmidler mellem undervisningsforlagene og undervisningssektoren.

Fonden ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer. Forlæggerforeningen udpeger 2 medlemmer, hvoraf den ene altid er bestyrelsesformand. Brancheforeningen for Undervisningsmidler udpeger 1 medlem og Amtsrådsforeningen i Danmark 2 medlemmer. SFU har udpeget Lars Tindholdt som formand og Gorm Nielsen som ordinært medlem af FUI's bestyrelse.

FUI's Sekretariat varetages af Amtscentret for Undervisning i Glostrup.

### **Syddansk Universitets Forskergruppe for læremidler**

#### **v/ Marianne Alenius**

Syddansk Universitet har etableret en gruppe som skal forske i, hvordan læring foregår.

Gruppen er sammensat af forskere i pædagogik og læring, en forfatter og en fra Forlæggerforeningen.

Der har ikke været afholdt møder i 2006 og 2007.

### **Nedlagte udvalg**

Undervisningsministeriets styregruppe for Galathea 3-ekspeditionen  
Arbejdsgruppe vedr. UNI•C.

# Kulturpolitik

26

## **Dansk PEN v/ Per Kofod**

Hovedvægten i Dansk PEN's aktiviteter i 2007 er lagt i International PEN's Writers in Prison Committee, og i særdeleshed i de (håber vi) kommende danske fribyer for forfulgte forfattere. Dansk PEN har i mange år forsøgt at skabe interesse for ideen om danske fribyer, og i foråret udsendte Dansk PEN, sammen med Retspolitisk Forening, en rapport om det internationale Friby-netværk *ICORN* og muligheden af en dansk tilslutning til dette netværk. Ideen blev godt modtaget i regeringen, og ikke mindst kulturministeren og integrationsministeren har i foråret gjort en stor indsats for at fremme forslaget. Det endelige lovforslag skulle have været sendt i høring i november måned, netop da der blev udskrevet folketingsvalg, og behandlingen er derfor udsat til efter nytår, men der er så vidt vides flertal i folketinget for idéen, og Dansk PEN forventer derfor, at lovforslaget kan vedtages i det nye år.

Derudover har foreningen året igennem været engageret i arbejdet for forfulgte kolleger, hvor særligt det at skabe medieopmærksomhed omkring de mange mord, fængslinger og retssager mod kolleger rundt om i verden har været højt prioriteret.

Dansk PEN er desuden fortsat meget optaget af at etablere PEN-centre i den arabiske verden, og på vegne af International PEN var det danske center også i 2007 primus motor i det Arabisk-Skandinaviske PEN-netværk, der holder kontakterne ved lige og opdyrker nye forbindelser til forfattere og andre skribenter i den arabiske verden. På International PEN's kongres i 2007 blev to nye PEN-centre anerkendt, ét i Jordan og ét i Irak, og yderligere to centre er på vej i hhv. Tunesien og Bahrain. Dansk PEN's arbejde med at styrke PEN i den arabiske verden er støttet økonomisk af Dansk Egyptisk Dialog Institut i Kairo.

## **Året kort**

Januar/februar/marts

I januar ventede Dansk PEN besøg af et af foreningens iranske æresmedlemmer, forfatteren Taghi Rahmani, der har siddet 17 år i fængsel i Iran. Samme dag som han skulle afrejse fra Teheran, blev Rahmani's pas inddraget af de iranske myndigheder, og han har ikke siden haft mulighed for at forlade Iran.

#### April/maj/juni

I april var Dansk PEN medarrangør af et litteraturmøde med herboende forfattere med udenlandsk baggrund, som Dansk Flygtningehjælp var primus motor bag. Arrangementet havde titlen Noget på Hjerte, der også er titlen på en bog, som Dansk Flygtningehjælp har udgivet med de pågældende forfattere.

På årets pressefrihedsdag den 3. maj, der samtidig markerede halvåret for mordet på den russiske journalist Anna Politkovskaja, holdt Dansk PEN, sammen med Dansk Journalistforbund og Tjetjenien Komitéen, et stort og velbesøgt mindearrangement for Anna P. i Christianskirken på Christianshavn.

Ligeledes i maj deltog foreningen i et samarbejde med Amerikansk PEN om litterær udveksling i forbindelse med den stort anlagte litteraturfestival i New York, PEN World Voice festival. To danske forfattere deltog i festivalen, der havde det overordnede tema: Home & Away. Festivalens litteraturprogram blev støttet af den danske Kunststyreelse.

En ny tradition blev indledt i slutningen af maj, hvor Dansk PEN indbød til det første i en række litteraturmøder under åben himmel i gårdhaven ved Dansk PEN's sekretariat på Christianshavn. Arrangementerne er tænkt som en blanding af genrer, og det første var således et møde mellem forfatteren Kristian Massey og filminstruktør og væverske Elisabeth Rygaard.

Dansk PEN har indledt samarbejde med danske teatre om at lave teaterarrangementer for foreningens medlemmer, med efterfølgende diskussion med stykkets forfatter/instruktør. Det første af slagsen var "Grace was here", efterfulgt af et møde med Christian Lollike.

#### Juli/august/september

Dansk PEN's bestyrelse deltog med to repræsentanter på International PEN's kongres i Dakar, samt med en repræsentant for det Arabisk-Skandinaviske netværk. Under kongressen afholdtes et netværksmøde, og to nye arabiske PEN-centre blev godkendt af kongressen.

Ligeledes på kongressen blev Dansk PEN's tidligere præsident, forfatter og kritiker Niels Barfoed, på opfordring fra Dansk PEN udnævnt til vicepræsident for International PEN. Titlen er en æresbevisning for hans mangeårige engagement i International PEN, men indebærer også, at Barfoed fra tid til anden skal optræde på vegne af International PEN.

I august afholdtes det andet litteraturmøde under åben himmel i gårdhaven ved PEN's sekretariat. Denne gang var bl.a. forfatteren Niels Brunse blandt de optrædende.

Det andet forfatter/teatermøde fandt sted i september og handlede om forestillingen "Mens vi venter på Godot".

#### Oktober/november/december

Den 25. Time, det årligt tilbagevendende støttearrangement for Dansk PEN den 28. oktober, blev igen i år holdt i LiteraturHaus. Dette års arrangement satte fokus på nedprioriteringen af litteraturen i de elektroniske medier, ikke mindst Danmarks Radio.

Dansk PEN har indledt et samarbejde med Den persisksprogede forening

om at arrangere forfattermøder med persisktalende forfattere til gavn for de mange herboende persisktalende eksilerede skribenter. Første møde blev holdt i november, hvor to iranske forfattere gæstede landet.

En gruppe irakiske journalister er på kursusophold i Danmark, inviteret af International Media Support, og på et PEN-møde i november vil de fortælle om vilkårene for de nye aviser og ytringsfriheden i Irak.

Den tjekkiske sammenslutning Charter 77 har 30 års jubilæum, og sammen med den tjekkiske ambassade og Institut for Menneskerettigheder afholder Dansk PEN et seminar om Charter 77 og situationen i lande som Hviderusland og Burma i dag, hvor de godt kunne bruge et Charter 2007.

I december vil forårets PEN WorldVoice festival også nå til Danmark i form af tre dages litteraturmøder i København med deltagelse af amerikanske og danske forfattere. Overskriften på arrangementerne er også her Home & Away.

Dansk PEN havde pr. 1/11 2007 i alt 368 betalende medlemmer mod 357 sidste år ved samme tid.

Støttekredsen omkring Dansk PEN består foruden Forlæggerforeningen af Gyldendal, Dansk Journalistforbund, forlaget Klim, Lindhardt & Ringhof, Forlaget Modtryk samt privatpersoner.

Bestyrelsen forsøger løbende at inddrage så mange af støttekredsens medlemmer som muligt i arbejdet, og i årets løb har der været afholdt flere arrangementer i samarbejde med forskellige forlag og andre foreninger.

Bestyrelsen består af følgende:

Anders Jerichow, journalist, præsident

Hanne-Marie Svendsen, forfatter, vicepræsident

Morten Hesseldahl, forfatter og dagbladsdirektør, kasserer

Iben Melbye, forfatter

Jens Lohmann, forfatter og journalist

Marianne Østergaard, forfatter og journalist

Benn Q. Holm, forfatter

Klaus Slavensky, informationschef / Institut for menneskerettigheder

Michael Svennevig, forfatter

Niels Ivar Larsen, journalist

Anne Marie Ejrnæs, forfatter

Mille Rode, journalist, sekretær for foreningen

### **Kunstrådets repræsentantskab**

#### **v/ Tine Smedegaard Andersen**

I foråret 2003 vedtog Folketinget Lov om Kunstrådet, der har til formål at fremme udviklingen af kunsten i Danmark og dansk kunst i udlandet. Kunstrådets arbejdsområde omfatter litteratur, teater, billedkunst og musik. Rådets opgave er at yde støtte til kunstneriske formål, herunder de formål der er nævnt i

hhv. litteraturloven, billedkunstloven, teaterloven og musikloven. Desuden rådgiver Kunstrådet offentlige myndigheder inden for sit ansvarsområde.

Til Kunstrådet er knyttet et fagudvalg for hver af de kunstarter, der hører under rådets område: litteratur, teater, billedkunst og musik. Fagudvalgene består af hver fem medlemmer, dog er der syv medlemmer i fagudvalget for musik. De fire formænd for fagudvalgene er selvskrevne til medlemskab af Kunstrådet, der har i alt ti medlemmer.

For Kunstrådet blev der nedsat et repræsentantskab, der består af repræsentanter for organisationer, institutioner og interessegrupper inden for dansk kunst og kultur, Folketingets partier, Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening. Formand for repræsentantskabet er musiker, Anders Laursen.

Repræsentantskabets hovedopgave er at indstille medlemmer af Kunstrådet og dets fagudvalg til kulturministeren. Herudover følger repræsentantskabet Kunstrådets arbejde, ligesom repræsentantskabet er ansvarlig for at forelægge Kunstrådets årlige beretning og regnskab for kulturministeren. Der er en løbende dialog mellem Statens Kunstfond og Kunstrådets repræsentantskab, men de to institutioner er i øvrigt uafhængige.

Repræsentantskabet indstiller tre medlemmer af hvert fagudvalg (dog fire til fagudvalget for musik). Kulturministeren udpeger to medlemmer, herunder formanden for hvert udvalg. Repræsentantskabet udpeger endvidere fem medlemmer af Kunstrådet. Medlemmer af Kunstrådet og repræsentantskabet udpeges for fire år.

I foråret blev der indstillet nye kandidater til råd og fagudvalg for perioden 2007-2011. Rasmus Heiberg, Solvej Balle og Niels Lyngsø blev udpeget af repræsentantskabet, og førstnævnte blev næstformand i rådet. Kulturministeren udpegede Finn Hauberg Mortensen som formand og Niels Peter Juel Larsen som medlem.

For yderligere oplysninger om Kunstrådet og dets medlemmer, se [www.kunst.dk](http://www.kunst.dk)

### **Udvalget om bogens kulturpolitiske situation v/ Karsten Blauert**

Kulturministeriet nedsatte i efteråret et nyt bogudvalg, der skal give en generel analyse af bogens kulturpolitiske situation, særligt hvad angår bøgeres tilgængelighed og udgivelsen af kvalitetslitteratur. Endvidere skal udvalget overveje muligheden for at etablere en forbedret statistikproduktion om bøger og bogmarked. En samlet rapport skal forelægges kulturministeren senest den 1. oktober 2008.

Forlæggerforeningen har udpeget Karsten Blauert som repræsentant i udvalget. Udvalgets øvrige medlemmer er Jens Thorhauge, formand (direktør i Biblioteksstyrelsen), Olaf Winsløw, (direktør i Boghandlerforeningen), Lis Vibeke Kristensen (Danske Skønlitterære Forfattere), Janne Hejgaard (Dansk Forfatter-

forening), Finn Hauberg Mortensen (Kunstrådet), Marianne Kruchow (Kunststyrelsen), Lisbeth Worsøe-Schmidt (fagkyndig/Danmarks Biblioteksskole), Jens Andersen (fagkyndig/Berlingske Tidende) og Birgitta Modigh (svensk repræsentant/Statens Kulturråd).

Udvalget har foreløbig afholdt to møder henholdsvis til indledende drøftelser om kommissoriet og den nuværende situation på bogmarkedet samt til organisering og gennemførelse af opgaven. I 2008 er berammet et månedligt møde i udvalget.

### **Læselystkampagnen – afslutningskonference den 1. november 2007 v/ Katrine Lundtoft Nielsen**

Den 1. november blev Læselystkampagnens afslutningskonference afholdt i Den Sorte Diamant.

Kampagnen blev iværksat for fire år siden af Undervisningsministeriet, Kulturministeriet og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender med det ”enkle” formål at styrke børns lyst til at læse. Afslutningskonferencen i Den Sorte Diamant bød på et udvalg af de projekter, der gennem de sidste fire år har set dagens lys. Filminstruktøren Rasmus Holm viste klip fra sin film *Kilder til læselyst* – bl.a. med sekvenser fra et sommerkursus for unge skrivekugler på Forfatterskolen i Brønderslev og klip fra Rigshospitalets børnekræftafdeling, hvor en blå heks med midler fra Læselyst er blevet ansat til at opmuntre de kræftramte børn med eventyr. De tre ministre bag kampagnen skulle hver især have været på talerstolen, men på grund af det netop udskrevne folketingsvalg udeblev Bertel Haarder, Brian Mikkelsen og Carina Christensen, og i stedet sprang professor Anne Marie Mai, medlem af Læselystkampagnens styregruppe, til og beskrev kampagnens historie fra A-Z. Lars Qvortrup, professor i multimedier og rektor ved Danmarks Biblioteksskole holdt efterfølgende en personlig forelæsning udi semiotikken og barnets første møde med bogen som tegnsystem.

Fra dagbehandlingshjemmet Fyrtårnet fortalte forstander Signe Flindt om skolens projekt med at indrette en læsehule: et læserum med bløde madrasser og masser af elevvalgte bøger. Børnenes eget opslagsværk *Børnenes Ænsyklopædi*, der er blevet til på Gyldendal med støtte fra Læselystkampagnen, blev præsenteret af et lille udvalg af de medvirkende forfattere og illustratører og idémagere bag projektet Elin Ahlgren fra Gyldendals børnebogsredaktion.

Eftermiddagen bød på forskningstalkshow under overskriften *Hvad kan vi lære af Læselyst?* Her blev en række af Læselystprojekterne evalueret – bl.a. Orla-prisen, børnenes egen bogpris, et initiativ iværksat af Læselyst og DR, hvor børn og unge stemmer om årets bedste børne- og ungdomsbøger i forskellige kategorier. Peter Kaspersen, post. doc. ved Syddansk Universitet og forsker på Læselyst-projektet pegede på Orla-prisen som et af de succesfulde initiativer, der har fuldendt kampagnens målsætning om at møde børnene i øjenhøjde.

Politiker og børnebogsforfatter Manu Sareen og forfatter og illustratør

Hanne Kvist var på som sidste indslag, inden formanden for Læselyststyregruppen, Jens Thorhauge, takkede af for denne gang.

### **Det Danske Forfatter- og Oversættercenter Hald Hovedgaard v/ Marianne Alenius**

Hald Hovedgaard fik efter et mindre interregnum på godt et år i 2006/2007 i marts sin ny formand. Det blev oversætter og forfatter Niels Brunse. Niels Brunse afløser Flemming Ettrup, som i de 12 foregående år frem til sin død i februar 2006 lagde store kræfter i sit formandsarbejde. Niels Brunse er udpeget af Viborg Kommune og er et meget kendt ansigt på Hald både ved oversætterarrangementerne og i *Den Litterære Institution u.s.s.* Næstformand blev billedkunstner Knud Steffen Nielsen, som er udpeget af Arkiv for Ny Litteratur/Arena Forfatternes Forlag. Hald er nu på benene igen, og der er gode forventninger til den nye bestyrelse og centerlederen, Peter Q. Rannes. Forlagene og mange andre savner dog det årlige seminar for hele bogbranchens population *Den Litterære Institution* med den manende og respektindgydende efterstillede forkortelse fra Peter Seebergs formandsperiode u.s.s. (under stadig skælven). Nye arrangementer er kommet frem og aktiviteten var høj med mere end 60 bog- og litteraturarrangementer. *Den store Bogdag*, som nu årligt afholdes på Hald, slog sin egen rekord med de ca. 3.000 besøgende i august 2007, og det fornemme udenlandske indkvarteringsseminar *Det dansk-amerikanske Writers' Retreat* for fem danske og fem amerikanske forfattere i maj 2007 gav inspiration, skrivers og gode kontakter, som forlagene forhåbentlig ser frugterne af hen ad vejen.

### **Bibliografisk Råd v/ Marianne Alenius**

Bibliografisk Råd (tidligere Nationalbibliografisk Udvalg) har holdt ét møde i 2007. Rådet er arbejdsomt med mange centrale biblioteksopgaver ind imellem møderne og ledes af Henriette Fog, Det Kongelige Bibliotek. Det har i 2007 især beskæftiget sig med spørgsmål vedr. nationalbibliografi, katalogiseringsregler og danMARC2 formatet. Af interesse for Forlæggerforeningen kan nævnes: Der er igangsat en arbejdsgruppe, som skal se på modernisering af nationalbibliografien. Arbejdsgruppen skal se på bl.a. optagelseskriterier, registreringsniveauer og -formater samt samarbejdsmuligheder med partnere såsom udgivere og distributører. Arbejdet skal munde ud i en rapport ultimo juni 2008.

Biblioteksstyrelsen har formandskabet for en international arbejdsgruppe (IFLA), som analyserer potentialerne ved - og mulighederne for - at skabe og genbruge metadata i alle dele af netressourcers levetid. Dette arbejde baseres på en analyse af forskellige aktører/rollers (ophav, forlag, distributører, arkiver/biblioteker/boghandlere, slutbrugere) behov for forskellige metadata og adfærd ift. skabelse og genbrug af metadata. Ideen er, at der kan peges på områder, hvor skabelse og genbrug af metadata kan lettes. Bibliografisk råd vil i 2008 følge op på anbefalingerne fra denne arbejdsgruppe.



Bibliografisk Råd informeres løbende om arbejdet med RDA (Resource Description and Access), som er internationale principper, der skal afløse de Anglo-amerikanske katalogiseringsregler (AACR2). Disse principper skal kunne dække alle typer poster, og aktører udenfor biblioteksverdenen er involveret i udarbejdelsen, herunder forlæggere 'Editeur' og Dublin Core Initiative.

# Kursusvirksomhed

## **Forlæggeruddannelse på CBS**

v/ **Karsten Blauert**

Forlagsuddannelsen er et uddannelsesprogram initieret og tilrettelagt af Forlæggerforeningen og Copenhagen Business School i fællesskab. Uddannelsen er rettet mod nyansatte og mere erfarne medarbejdere. Undervisningen varetages af undervisere fra CBS og gæstelærere fra branchen. Formålet er at øge elevernes kompetence og indsigt i brancherelevante problemstillinger med praktisk indsigt og konkrete værktøjer til brug i det daglige arbejde og etablering af netværk.

Uddannelsesprogrammet består af seks individuelle og afsluttede moduler a 4 dage samt af en afsluttende hovedopgave. Uddannelsens moduler kan tages enkeltvis og i vilkårlig rækkefølge. Hvert modul kan valgfrit afsluttes med en eksamen.

Programmet omfatter følgende moduler:

Modul 1: Branchekendskab

Modul 2: Salg, afsætning og markedsføring

Modul 3: Redaktion, sprogrigtighed og projektledelse

Modul 4: Pressearbejde og corporate communication

Modul 5: Forlagsøkonomi og kalkulation

Modul 6: Grafisk tilrettelæggelse og produktion samt multimedieprodukter.

Kursusforløbet afsluttes med en hovedopgave.

Alle 6 moduler kan gennemføres på 2 år. Der bør dog gå maksimalt 4 1/2 år fra første modul påbegyndes til hovedopgaven afsluttes. Ved eksamineret gennemførelse af alle 6 moduler samt af den afsluttende hovedopgave modtager eleven et certifikat i forlagsvirksomhed.

2008-priserne ex. moms er 6.500 kr. pr. modul. Eksamen kr. 800. Afsluttende hovedopgave kr. 7.000.

I 2006 afholdtes to moduler, i 2007 er afholdt 2 moduler. I 2008 er planlagt fire moduler. Modulerne gennemføres ved minimum 20 deltagere. I 2007 deltog 36 elever i modul 3 og 23 elever i modul 5.

Uddannelsen afholdes på Copenhagen Business School på Frederiksberg.

Uddannelsen overvåges af en styregruppe med tre repræsentanter fra Forlæggerforeningen: Vibeke Hastrup, Borgens Forlag, Karsten Nielsen, Lindhardt og Ringhof, og Karsten Blauert, JP/Politikens Forlagshus, samt en repræsentant fra Handelshøjskolens Efteruddannelsescenter: Peter Stolt. Uddannelsen ledes af Handelshøjskolens Efteruddannelsescenter (HHE) ved projektleder Henrik Køhler Simonsen.

# Udgiver- og informationsvirksomhed

## **BogMarkedet**

v/ Nils Bjervig

35

2007 var endnu et godt år for BogMarkedet. Resultatet af driften bliver bedre end budget. Det skyldes først og fremmest en fremgang på annoncer, hvor den generelle fremgang for forlag og boghandel har givet sig udtryk i øget annoncering. BogMarkedet står stærkere og stærkere i det offentlige mediebillede – vi bliver ofte brugt af pressen og de elektroniske medier til uafhængige kommentarer om brancheforhold.

**Nyt design:** BogMarkedet fik fra årsskiftet – efter seks år – et nyt design, lavet af vores design- og trykkeripartner Datagraf. Læsere og annoncører har taget meget fint imod det mere moderne og dynamiske grafiske udtryk.

**Abonnenter:** Tilbagegangen var mindre end skønnet. Det skyldes et øget antal abonnenter hos andre end biblioteker og specialbiblioteker, som stadig tegner sig for et markant fald. Kommunalreformen vil nok forstærke denne tendens også i 2008.

Vores læserskare bliver bredere og bredere, idet vi i stigende grad får studerende og andre professionelle bogmennesker uden for boghandel og forlag som abonnenter – en tendens, der begyndte i 2006, og som er fortsat i år.

**Annoncer:** Udviklingen i 2007 har fortsat den positive tendens fra 2006. Den samlede annonceomsætning bliver alligevel mindre end i 2006, hvor vi udsendte 25 numre. I 2007 var tallet 23. Også annoncer på vores netudgave har været i positiv udvikling, især på Jobbørsen har vi oplevet stor fremgang.

**Netudgaven:** bogmarkedet.dk har oplevet en stor fremgang. Alle statistiske tal på årets første ti måneder er steget kraftigt i forhold til hele 2006. Antal unikke besøgende er steget med næsten 50 % til 32.433, og antal sidevisninger er øget med 388.000 til 794.000 – mere end en fordobling.

Den store stigning skyldes dels, at vi har forsynet sitet med et nyhedsfeed, RSS, som man kan abonnere på, så man får en meddelelse, så snart der er en nyhed på bogmarkedet.dk, dels en stor stigning i antal af abonnenter på vores Nyhedsbrev.

**Personale:** BogMarkedet har i 2007 måttet sige farvel til vores redaktionssekretær siden 1995, Susan Bram. Grunden var sygdom, der ikke tillod hende at vende tilbage til det fuldtidsarbejde, hun har bestridt til alles store tilfredshed gennem 12 år. Vi takker Susan Bram for hendes indsats gennem årene.

Vi ansatte en ny redaktionssekretær i september. Pernille Arvedsen (35) er mag.art. i religionsvidenskab og har arbejdet som kontorchef på tidsskriftet Fisk og fri i fem år med samme type opgaver, som hun nu har på BogMarkedet.

---

36

**Bladpuljen:** BogMarkedet fik del i støtten fra Bladpuljen i 2007 og forventer støtte også i 2008.

**Internationalt:** BogMarkedet har fortsat det mere formaliserede samarbejde med søsterbladene i Norge og Sverige, primært med erfaringsudveksling, specielt på det elektroniske område.

Samarbejdet mellem branchebladene i Europa er forbedret. Med udsigten til, at BogMarkedet i 2008 kan bringe bestsellerlister, baseret på BookScan DK, kan vi tilslutte os det allerede eksisterende samarbejde med udveksling af bestsellerlister i Europa (og måske endnu bredere) mellem branchens fagtidsskrifter.

# Statistik og analyser

## **Branchestatistik**

v/ **Jan Holm-Henriksen**

Forlæggerforeningens Statistikudvalg har som mål at udbygge og forbedre branchestatistikkerne, der består af Forlagsstatistikken, Skole- og lærebogsstatistikken samt Regnskabsstatistikken. Levering af data til statistikkerne sker på frivillig basis. I Bogmarkedet offentliggøres desuden hvert kvartal Bogbarometret med salgstal fra de to fællesekspeditioner, NBC og DBK, suppleret med tal for direkte salg fra medlemsforlagene.

Omkring halvdelen af Forlæggerforeningens medlemmer bidrog i 2006 med tal til de 3 branchestatistikker; de indberettede data skønnes at stå for 95 % af samtlige medlemmers salg. Branchestatistikkerne for 2006 blev fordelt til de deltagende medlemsforlag i juni 2007.

Statistikudvalget udgøres af Karsten Blauert, Jesper Toft Fensvig, Michael Haase og Jan Holm-Henriksen.

# Markedsføring

38

## **BogForums Messeudvalg**

v/ **Karsten Blauert**

Bogforums messeudvalg består af repræsentanter for forfattere, forlæggere, boghandlere og biblioteker. Fra Forlæggerforeningen er udpeget Jan H. Schmidt og Karsten Blauert.

Hovedopgaven for udvalget er sammen med messeledelsen at tilrettelægge Bogforums officielle program, som afvikles parallelt med udstillernes egne aktiviteter. Ansvarlig for messen i Forum er arrangementdirektør Jeanette Annfeldt og ekstern projektleder Stinne H. Kristoffersen med ansvar for sceneprogrammet.

Bogforum 2006 strakte sig over tre åbningsdage fra den 17.-19. november med 182 udstillere og knap 26.000 besøgende, som er på niveau med det foregående år. Messen blev åbnet af den svenske succesforfatter Jan Guillou, og den samlede messe blev ligesom de foregående år fulgt op af stor pressedækning.

BG Bank var også i 2006 hovedsponsor for Bogforum.

## **BogForums Undervisningsudvalg**

v/ **Gorm Nielsen**

BogForums Undervisningsudvalgs opgave er at styrke og koordinere undervisningsmiddelforlagernes udstillingsaktiviteter på den årlige bogmesse i Forum og fungere som rådgivningsorgan og kontaktorgan mellem udstillerne og Forum.

Udvalget er sammensat af repræsentanter for henholdsvis Sektionen for Undervisningsforlag, BFU og repræsentanter for Forum.

Der har ikke været afholdt møde i udvalget i 2007.

### **Projektgruppe vedr. skolebogsmessen i Århus**

**v/ Gorm Nielsen**

Der er i 2006 blevet nedsat en projektgruppe bag skolebogsmessen i Århus. Projektgruppen består af 12 personer. Der er repræsentanter fra CFU, SFU, BFU samt repræsentanter fra Alinea, Gyldendal og Malling Beck.

Der har været afholdt to møder i år. Et i maj og et i august. Der er truffet beslutning om at afholde to skolebogsmesser i 2008. En i Roskilde-Hallerne den 12. og 13. marts 2008 og en i DGI-huset i Århus den 9.-10. april 2008.

39

### **Projektgruppe vedr. uddannelsesforum i Odense**

**v/ Gorm Nielsen**

I tilknytning til UNI•C's skolebogsforum i Odense blev der i 2006 nedsat et uformelt udvalg med medlemmer fra såvel Forlæggerforeningen som BFU. Det står klart, at fokus på denne messe er IT i skolen, og messen afholdes samtidig med UNI•C's konference om samme emne.

Uddannelsesforum afholdtes i Odense den 5.-6. november 2007.

### **Ebog følgegruppe**

**v/ Christine Bødtcher-Hansen**

Følgegruppen for ebog.dk består p.t. af 9 forlagsrepræsentanter samt repræsentanter fra Ebog, som mødes ca. 1 gang om måneden for at drøfte udviklingen af ebog.dk.

Ebog.dk gik i luften primo 2007, dog med en planlagt "stille" start, idet Ebog vurderer, at antallet af titler ikke er tilstrækkeligt til at kunne bære en bred og generel markedsføring af ebog.dk. I foråret 2007 blev det annonceret, at Info-media trak sig ud af ejerskabet, og der blev i stedet åbnet op for medejerskab blandt forlagene, hvor fem forlag nu har tegnet aktier. Ebog har forhandlinger med bibliotekerne, og der tegner sig et billede af, at brugerne vil få fjernadgang til værkerne på ebog.dk. Forlagene understreger, at det er væsentligt, at ebog.dk bliver en kommerciel salgskanal og ikke en biblioteksløsning. Derfor vil biblioteksaftalerne have karakter af forsøgsaftaler, idet der vil være behov for at evaluere aftalernes betydning for udviklingen af et kommercielt e-bogsmarked.



# Internationale relationer

40

## **International Publishers Association, IPA**

v/ Marie Svane

IPA er verdensorganisation for forlagsvirksomhed inden for udgivelse af såvel bøger som tidsskrifter. IPA's formål er at arbejde for trykkefrihed, ophavsret og boglig dannelse (literacy), og at fremme forlagsvirksomhed som en kulturel industri. Foreningens repræsentanter i IPA er Peter Mollerup, Michael Haase og Marie Svane.

Under Frankfurt Bogmessen holdt IPA sin årlige generalforsamling i 2007 med aflæggelse af rapporter fra IPAs udvalg og arbejdsgrupper, regnskab for 2006 og fremlæggelse af budget for 2008 samt valg af bestyrelsesmedlemmer og formænd for forskellige udvalg. Til bestyrelsen for IPA blev valgt Hugo Setzer (Mexico), Bjørn Smith-Simonsen (Norge) og Vasco Teixeira (Portugal). Peter Mollerup og Marie Svane deltog i generalforsamlingen, og Marie Svane deltog desuden i Copyright Committee møde. IPA afholdt også et offentligt møde, hvis titel var: "Competing With Free Content: Publishing E-learning and Access to Knowledge in the Wiki World."

På Forlæggerforeningens website (medlemsdelen) findes løbende information fra IPA.

## **Federation of European Publishers, FEP**

v/ Marie Svane

Forlæggerforeningens medlemmer i FEP er Peter Mollerup og Marie Svane. Præsident for FEP er Jonas Modig (Sverige). Vicepræsident er Federico Motta fra Italien.

Peter Mollerup, Ib Tune Olsen og Christine Bødtcher-Hansen har deltaget i FEP's generalforsamling og tilknyttede møder i Thessaloniki den 17.-18. maj 2007. Ib Tune Olsen har deltaget i de ordinære møder i Executive Committee og Legal Affairs Committee 22.-23. marts 2007 i Paris.

EU's planer om et europæisk digitalt bibliotek har været drøftet på flere møder. Formålet med et europæisk digitalt bibliotek er at gøre Europas mangfoldige kulturelle og videnskabelige arv tilgængelig for nye kreative initiativer og for produkter og tjenester i informationsamfundet. FEP arbejder for, at ophavsretten respekteres i forbindelse med etableringen af det europæiske digitale

bibliotek. Modeller for aftaleindgåelse og krav til undersøgelse af rettighedsforhold er blandt de relaterede emner, der i 2007 har været til diskussion. Samtidig er der behov for løbende at gøre rettighedshaverne synlige ved siden af de andre gode hensyn bag initiativet.

Peter Møllerup har repræsenteret FEP på en minihøring i Bruxelles i Europa Parlamentets Kulturudvalg om etablering af et europæisk digitalt bibliotek. Peter Møllerup gjorde rede for betydningen for forlagene af at bevare salg af indhold i digitalt format på et kommercielt grundlag og bibliotekernes mulighed for at virke supplerende hertil.

Marie Svane har deltaget i møderne i Executive Committee og Legal Affairs Committee 20.-21. september 2007 i Bruxelles, og deltager i Legal Affairs Committee og generalforsamling 22.-23. november 2007.

FEP arrangerede traditionen tro et offentligt møde under Frankfurt Bogmessen i oktober. Talerne var den rumænske kommissær for flersprogethed, Leonard Orban, chef for kommissionens enhed for ophavsret, Tilman Lueder, og formanden for den catalanske forlæggerforening, Antoni Comas.

Af sager, der følges af FEP, kan foruden det europæiske digitale bibliotek nævnes: Kommende evaluering af et direktiv fra 2001 om harmonisering af ophavsret i informationssamfundet, implementering i EU-landene af regler om honorering af rettighedshavere for offentligt udlån af bøger og af regler om håndhævelse af forbud mod piratkopiering.

På Forlæggerforeningens website (medlemsdelen) lægges løbende nyheder fra FEP.

### **Nordisk Forlæggerråd**

#### **v/ Marie Svane**

Nordisk Forlæggerråds formål er at fremme samarbejdet mellem forlæggere i de nordiske lande. Nordisk Forlæggerråds møde holdes på skift i de nordiske lande. I 2007 foregik mødet i København, hvor Gyldendal stillede lokaler til rådighed og var vært for en festmiddag. På mødet i København blev vedtaget en ændring af vedtægterne, som betyder, at det er de enkelte landes forlæggerforeningers bestyrelser, der udpeger, hvem der skal deltage i Nordisk Forlæggerråds møder.

Mødet i 2007 havde som tema de overordnede tendenser inden for forlagsbranchen, og man blev enige om at arbejde hen imod en fælles nordisk forlagsstatistik.

Stockholm bliver sted for Nordisk Forlæggerråds møde i 2008.



# Legater

## **Jubilæumslegatet**

Forlæggerforeningens Jubilæumslegat blev i 1996 sammenlagt med E.F.W. Bierbergs Mindelegat og Norsk Bokhandels Rejse- og Rekreatjonsfond af 7. maj 1946.

Legatet ydes til dygtige, yngre forlagsmedhjælpere, som skal have virket i faget i mindst 2 år, og som er ansat i forlag, der er medlem af Forlæggerforeningen.

Legatbestyrelsen består af Peter Møllerup (formand), Stig Andersen, Ole A. Busck og Marie Svane.

Den 18. december 2006 uddeltes 5 legatportioner på hver 8.000 kr. til hhv. Pernille Folmann Ballebye, Gyldendal, Anne Kirstine Dam Christensen, Gyldendals Bogklubber, Thomas Jensen, JP/Politikens Forlagshus, Elisabeth Kiertzner, Forlaget Sesam/Aschehoug Dansk Forlag og Louise Køningsfeldt, GB-forlagene,

Legaterne ydes til dækning af rejse- og opholdsudgifter i studieøjemed.

## **Foreningen Uglevirke**

### **v/ Michael Haase**

Foreningen Uglevirkes formål er at yde kontant støtte til forlæggere, boghandlere og disses medarbejdere. Støtte kan også ydes til efterlevende ægtefæller. Der kan ikke ydes støtte til erhvervsmæssige formål. Efter Forlæggerforeningens vedtægt § 35 er ethvert forlagsmedlem forpligtet til at være medlem af Foreningen Uglevirke.

Forlæggerforeningens medlemmer af Uglevirkes bestyrelse er: Hanne Salomonsen, Erik Barfoed og Michael Haase.

Årsregnskabet for 2006 gav et overskud på 200.596 kr. Egenkapitalen pr. 31.12.2006 er 4.724.843 kr. Der blev i 2006 uddelt 200.000 kr. til sociale formål og 20.000 kr. i form af uddannelseslegater. Endelig blev der betalt friabonnementer til *Bogmarkedet* til en værdi af 17.976 kr. til førsteårselever i virksomheder, som er tilknyttet Den danske Boghandlerforening eller Forlæggerforeningen.

# Statistik 2007

44

## **Optagelser af nye forlag i 2007**

Cicero / Chr. Erichsen A/S  
Danmarks Mindste Forlag  
Forlaget Vandkunsten  
Nyt Juridisk Forlag  
Tur Forlaget

## **Udmeldte forlag pr. 31.12.07**

Dansk Pædagogisk Forum  
Gammafon Forlaget  
Gonge  
Next Step Multimedia  
Polyteknisk Forlag

## **Foreningens medlemstal er pr. 1. januar 2008 i alt 56 forlag + 3 associerede forlag**

## **Nye personlige medlemmer i 2007**

Chefredaktør Martin Keiding, Arkitektens Forlag  
Salgs- og marketingsassistent Lise Falck Hansen, Arkitektens Forlag  
Forlægger Niels Gudbergesen, Cicero / Chr. Erichsen A/S  
Direktør Jette Hilger, Danmarks Mindste Forlag  
Forlægger Søren Møller Christensen, Forlaget Vandkunsten K/S  
Direktør Lars Boesgaard, Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S  
Konst. forlagschef Abia Abelsen, Ilinniusiorfik Undervisningsmiddelforlag  
Forlagschef Rikke Hall Sommer, JP/Politikens Forlagshus A/S  
Redaktionschef Mogens Hillmann, Nyt Juridisk Forlag A/S  
Forlagschef Tine Knapp, Schultz Forlag  
Økonomidirektør Birgitte Kjærsgaard, Lindhardt og Ringhof A/S  
Forlagschef Tove From Jørgensen, TUR Forlag  
Forlagschef Annette Klubien, TUR Forlag

## **Udmeldte personlige medlemmer i 2007**

Direktør Kim Dirckinck-Holmfeld, Arkitektens Forlag  
Marketing og informationsmedarbejder Sigrid Kjerulf, Arkitektens Forlag  
Adm. direktør Morten Hesseldahl, Bonnier Forlagene A/S

Direktør Kjeld Rasmussen, Dansk Pædagogisk Forum  
Forlagsdirektør Jørn Egvang, Erhvervsskolernes Forlag  
Direktør Joost Nijhoff, Gammafon Forlaget  
Informations- og souschef Jørgen Schiermacher, Forlag Malling Beck A/S /  
Lindhardt og Ringhof A/S

Forlagsdirektør René Svensson, Gonge  
Forlagschef Ebbe Mortensen, Ilniusiorfik Undervisningsmiddelforlag  
Redaktionschef Charlotte Jørgensen, Lindhardt og Ringhof A/S  
Marketingchef /souschef Vibeke Haiberg, Lindhardt og Ringhof A/S  
Direktør Lise Nestelsø, Lindhardt og Ringhof A/S  
Litterær direktør Hans Henrik Schwab, Lindhardt og Ringhof A/S  
Forlagschef Jens Skibsted, Lindhardt og Ringhof A/S  
Forlagschef Jens Trاسبorg, Lindhardt og Ringhof A/S  
Adm. direktør Henrik Dige Christensen, Next Step Multimedia ApS  
Adm. direktør Kristian Nielsen, Next Step Multimedia ApS  
Forlagsredaktør Lotte Lønver, Polyteknisk Forlag  
Forlagschef Christian Schade, Schultz Forlag  
Forlagschef Tove From Jørgensen, TUR Forlag

---

45

Foreningen har primo 2008:  
96 personlige medlemmer  
og 4 æresmedlemmer

**Foreningens æresmedlemmer er:**

Jarl Borgen  
Kurt Fromberg,  
Erik C. Lindgren  
Otto B. Lindhardt

**Boghandlere i 2007**

*Nyetablerede i år 2007: 18*

Antallet fordeler sig med 8 i provinsen og 10 i København

*Overtagelser i 2007: 14*

Antallet fordeler sig med 12 i provinsen og 2 i København

*Totalt nedlagte boglader i år 2007: 29*

Antallet fordeler sig med 22 i provinsen og 7 i København

Samlet antal boglader primo november 2007: 454

# Fortegnelse over medlemsforlag og personlige medlemmer pr. 1. januar 2008

46

## **Aarhus Universitetsforlag**

Langelandsgade 177, 8200 Århus N  
*Direktør Claes Hvidbak*

## **Alrune A/S**

Søndergade 31, 5620 Glamsbjerg  
*Direktør Sven Gorm Nielsen*

## **Arkitektens Forlag**

Overgaden oven Vandet 10, 1. sal,  
1415 København K  
*Chefredaktør Martin Keiding*  
*Salgs- og marketingassistent*  
*Lise Falck Hansen*

## **Audioteket A/S**

Døckerslundsvej 33, 5000 Odense C  
*Adm. direktør Per V. Schelbeck*  
*Redaktionschef Jens Røssel*

## **Avisen i Undervisningen**

Skindergade 7, st. th., 1159 København K  
*Afdelingschef Kirsten Holck Rantorp*

## **AV Forlaget Den Grimme Ælling**

Planteskolevej 1, 5250 Odense  
*Direktør Michael Lundsgaard*

## **Biblioteksmedier A/S**

Tempovej 7-11, 2750 Ballerup  
*Lydbogsredaktør Anna-Katrine Hansen*

## **Bogans Forlag ApS**

Stenvej 25A, 8270 Højbjerg  
*Forlagsboghandler Steen Piper*

## **Bogfabrikken Fakta ApS**

Jacob Dannefærds Vej 6 B,  
1973 Frederiksberg C  
*Direktør Kurt Dahlgaard*

## **Borgens Forlag A/S**

Valbygaardsvej 33, Postboks 424,  
2500 Valby  
*Adm. direktør Niels Borgen*  
*Direktør Helle Borgen*

## **Christian Ejlers' Forlag ApS**

Sølvgade 38 H, 1. sal, Postboks 2095,  
1014 København K  
*Forlagsdirektør Christian Ejlers*  
*Forlagsredaktør Elisabeth Jensen*

## **Cicero / Chr. Erichsen A/S**

Ørnevej 45, 2400 København NV  
*Forlægger Niels Gudbergesen*

## **DA Forlag**

Vester Voldgade 113, 1552 København V  
*Udviklingschef Eivind Holck Jensen*

## **Danmarks Forvaltningshøjskoles Forlag**

Lindevangs Allé 10, 2000 Frederiksberg  
*Forlagsredaktør Lis Elong*

## **Danmarks Mindste Forlag**

Sellerupvej 27, 7080 Børkop  
*Direktør Jette Hilger*

## **Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag**

Tuborgvej 164, 2400 København NV  
*Forlagschef Camilla Mehlsen*

## **Dansk BiblioteksCenter as**

Tempovej 7-11, 2750 Ballerup  
*Adm. direktør Mogens Brabrand Jensen*  
*Direktør Carsten H. Andersen*  
*Direktør Heddi Mortensen*

**Dansk psykologisk Forlag A/S**

Kongevejen 155, 2830 Virum  
*Adm. direktør Henrik Skovdahl*  
*Redaktionschef Lone Berg Jensen*

**DBB Acces**

Teglværksgade 37, 2100 København Ø

**Det Danske Bibelselskabs Forlag  
& Det kongelige Vajsenhus' Forlag**

Frederiksborggade 50, 1360 Kbh. K  
*Generalsekretær Tine Lindhardt,*  
*Forlagschef Henrik Raakjær Nielsen*

**EDITIO Forlag**

Sankt Mortens Gade 18, 3700 Rønne  
*Adm. direktør Erik V. Krustrup*  
*Forlægger Irene Krustrup*

**Erhvervsskolernes Forlag**

Munkehatten 28, 5220 Odense SØ  
*Adm. direktør Per Skovgaard Andersen*  
*Økonomichef John Halvorsen*  
*Forlagschef Henrik Larsen*

**FADL's Forlag A/S**

Blegdamsvej 30, 2200 København N  
*Direktør Jan Frejlev*

**Forlaget Aronsen**

Lykkesholms Allé 8 B,  
1902 Frederiksberg C  
*Direktør Siri Aronsen*

**Forlaget Flachs ApS**

Holte Midtpunkt 20, 2. sal, 2840 Holte  
*Direktør Allan Flachs*  
*Direktør Anette Hellemann Flachs*

**Forlaget Hovedland A/S**

Stenvej 25 A, 8270 Højbjerg  
*Forlagsboghandler Steen Piper*

**Forlaget Klingbjerg I/S**

Torvet 5, 6100 Haderslev  
*Forlagsdirektør Thomas Klemann*

**Forlaget Multivers ApS**

Værnedamsvej 3 B, 1819 Frederiksberg C  
*Forlægger Henrik Borberg*

**Forlaget Per Kofod ApS**

Strandgade 32 A, 3000 Helsingør  
*Forlagsboghandler Per Kofod*

**Forlaget Spring**

Taffelbays Allé 7, 2900 Hellerup  
*Direktør Michael Kamp*

**Forlaget Tegl**

Lille Strandstræde 20 C,  
1254 København K  
*Forlagskonsulent Maj-Britt Lempel*

**Forlaget Uhrskov**

Særmarksvej 46 A, 6670 Holsted  
*Direktør Frede Uhrskov*

**Forlaget Vandkunsten K/S**

Lindgreens Allé 20 C, 2300 København S  
*Forlægger Søren Møller Christensen*

**Formula A/S**

Måløvbakken, Postboks 111, 2760 Måløv

**G.E.C. Gads Forlag A/S**

Klosterstræde 9, 1157 København K  
*Adm. direktør Bjarne Ponikowski*  
*Forlagschef Ulrik Hvilshøj*

**GeGe Forlag**

Dybbølgade 9, 8000 Århus C  
*Direktør Grethe Neergaard Grønkjær*

**Gyldendal Akademisk A/S**

Sjæleboderne 2, 3. sal,  
1122 København K  
*Adm. direktør Peter Møllerup*  
*Forlagschef Finn Andersen*  
*Forlagschef Lis Maaløe*  
*Forlagschef Hanne Salomonsen*

**Gyldendalske Boghandel,  
Nordisk Forlag A/S**

Klareboderne 3, 1001 København K  
*Adm. direktør Stig Andersen*  
*Direktør Lars Boesgaard*  
*Direktør Mathias Bruun*  
*Advokat Elisabeth Fogtdal*  
*Direktør Per Hedeman*  
*Direktør Johannes Riis*  
*Bogklubdirektør Tine Weppler*



**Haase & Søns Forlag A/S**

Løvstræde 8, 2.tv., 1152 København K  
*Forlagsdirektør Michael Haase*

**JP/Politikens Forlagshus A/S**

Vestergade 26, 1456 København K  
*Adm. direktør Karsten Blauert*  
*Direktør Lene Juul*  
*Forlagschef Bolette Rud Pallesen*  
*Forlagschef Søren Sattrup*  
*Forlagschef Rikke Hall Sommer*  
*Forlagschef Charlotte Weiss*  
*Økonomichef Lars Ypkendanz*

**Jurist- og Økonomforbundets Forlag A/S**

Lyngbyvej 17, 2100 København Ø  
*Forlagsdirektør Rolf Tvedt*  
*Redaktionschef Vivi Antonsen Tvedt*  
*Redaktionschef Wilfried Roloff*

**Lindhardt og Ringhof A/S**

Vognmagergade 11, 1148 København K  
*Adm. direktør Anette Wad*  
*Forlagsdirektør Erik Barfoed*  
*Salgsdirektør Jeppe Mossin*  
*Økonomidirektør Birgitte Kjærsgaard*

**Lindhardt og Ringhof A/S – Alinea**

Pilestræde 52, 1112 København K  
*Adm. direktør Ebbe Dam Nielsen*  
*Forlagschef Lars Tindholdt*

**MetaConsult Forlag**

Fruegade 19, 4200 Slagelse  
*Direktør Sten Clod Poulsen*

**Museum Tusulanums Forlag**

Njalsgade 126, 2300 København S  
*Forlagsdirektør Marianne Alenius*

**Nyt Juridisk Forlag A/S**

Lyngbyvej 17, 2100 København Ø  
*Redaktionschef Mogens Hillmann*

**Nyt Nordisk Forlag**

**Arnold Busck A/S**  
Landemærket 11, 5.sal,  
1119 København K  
*Forlagsdirektør Ole A. Busck*  
*Direktør Jesper Tøft Fensvig*  
*Direktør Joakim Werner*

**Rhodos, Internationalt Forlag for Videnskab og Kunst A/S, Holtegaard**

Hørsholmvej 17, 3050 Humlebæk  
*Forlægger Ruben Blædel*  
*Redaktør Gertrud Jensen*

**Rosinante&Co. A/S**

Købmagergade 62, 4.sal, Postboks 2212,  
1018 København K  
*Adm. direktør Tine Smedegaard Andersen*  
*Forlagschef Jacob Malling Lambert*

**Schultz Forlag A/S**

Gyldendalgruppen, Klareboderne 3,  
1001 København K  
*Forlagschef Tine Knapp*

**Systeme A/S**

Skt. Pauls Gade 25, 8000 Århus C  
*Direktør Poul Henrik Mikkelsen*

**Turbine Forlaget ApS**

Filmbyen 21, 4., 8000 Århus C  
*Direktør Ulrik T. Skafte*

**Wibolts Forlag ApS**

Webersgade 50, 2100 København Ø  
*Forlægger Louise Wibolts*

**Wisby & Wilkens**

Vesterled 45, 8300 Odder  
*Direktør Jacob Wisby*

**Associerede medlemmer:**

**Forlaget Atuagkat ApS**

Postboks 216, 3900 Nuuk, Grønland  
*Forlægger Inger Marie Hauge*

**Føroya Skúlabókagrunnur**

Lützenstrøð 4, Fo-100 Tórshavn,  
Færøerne  
*Forlagschef Helena Dam á Neystabø*

**Ilinniúsiorfik**

**Undervisningsmiddelforlag,**

Postboks 1610, 3900 Nuuk, Grønland  
*Forlagschef Abia Abelsen*

**Æresmedlemmer:**

*Forlagsboghandler Jarl Borgen*  
*Direktør Kurt Fromberg*  
*Adm. direktør Erik C. Lindgren*  
*Forlægger Otto B. Lindhardt*

**Forlæggerforeningens repræsentanter  
i udvalg m.v. som ikke er personlige  
medlemmer:**

**Nils Bjervig**

Ansvarshavende chefredaktør,  
Bogmarkedet

**Birgitte Kjærsgaard**

Økonomidirektør, Lindhardt og  
Ringhof A/S

**Karsten Nielsen**

Forlagschef, Lindhardt og Ringhof A/S

**Troels Rydahl**

Redaktionschef, Gyldendalske  
Boghandel, Nordisk Forlag A/S

**Jan H. Schmidt**

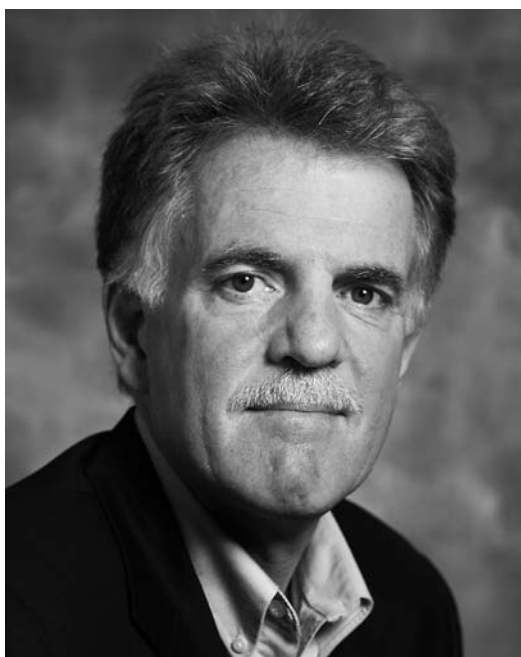
Salgschef, Gyldendalske Boghandel,  
Nordisk Forlag A/S

# Forlæggerforeningens overordnede organer

50

## Plenarforsamlingen

Der har i 2007 været holdt 2 plenarforsamlinger inkl. årsmødet.



*Karsten Blauert (formand)*



*Tine Smedegaard Andersen (næstformand)*

## Bestyrelsen pr. 1. januar 2008

Bestyrelsens medlemmer

Karsten Blauert (formand)

Tine Smedegaard Andersen (næstformand)

Marianne Alenius, Mathias Bruun, Michael Haase,  
Ulrik Hvilshøj og Annette Wad.

Der har i 2007 været afholdt 8 bestyrelsesmøder.



*Marianne Alenius*



*Mathias Bruun*



*Michael Haase*



*Ulrik Hvilshøj*



*Anette Wad*

**Forlæggerforeningens direktør, juridiske sekretær,  
statistikkonsulent og juridiske konsulent**



*Direktør  
Marie Svane*



*Advokat  
Martin Dahl Pedersen*



*Statistikkonsulent  
Ib Tine Olsen*



*Juridisk konsulent  
Christine Bødtker-Hansen*

# Forlæggerforeningen

## BUDGET FOR 2008

52

	BUDGET 2007 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2007 1.000 kr.	BUDGET 2008 1.000 kr.
<b>INDTÆGTER</b>			
Kontingenter	3.928	3.987	3.804
Foreningstræk fra Copy-Dan, Tekst & Node	875	875	875
Copy-Dan, AVU-kopier	0	5	
Bogmarkedet	0	90	100
Katalogsamarbejdet	0	-	0
<b>Indtægter i alt</b>	<b>4.803</b>	<b>4.957</b>	<b>4.779</b>
<b>UDGIFTER</b>			
Gager m.v.	2.090	1.977	2.001
Sekretariatets drift	670	633	696
Faste udgifter i øvrigt	1.041	1.085	1.213
Tilskud og bidrag	163	162	168
Særlige udgifter	500	282	437
Dispositionspulje til aktiviteter efter konkrete beslutninger i bestyrelsen	133	8	108
<b>Udgifter i alt</b>	<b>4.597</b>	<b>4.147</b>	<b>4.623</b>
Resultat før finansielle poster	206	810	156
Finansielle indtægter	110	144	130
<b>RESULTAT FØR SKAT</b>	<b>316</b>	<b>954</b>	<b>286</b>

	BUDGET 2007 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2007 1.000 kr.	BUDGET 2008 1.000 kr.
<b>SEKRETARIATETS DRIFT</b>			
Husleje, varme og elforbrug	150	150	180
Rengøring	35	30	31
Teleafgifter	20	25	26
Porto	20	15	17
Forsikringer	35	30	31
Blade og bøger mv.	30	15	15
Kontingenter og abonnemeter	40	25	30
Revision og regnskabsassistance	115	115	115
Bogføringsassistance	20	20	20
EDB-udgifter (herunder drift af Website)	50	47	50
Kopiering incl. vederlag til Copy-Dan	30	36	37
Kontorartikler og tryksager	50	50	60
Vedligeholdelse af lokaler mv. incl. indkøb af inventar	30	29	35
Personaleudgifter, kurser mv.	30	28	30
Diverse udgifter	5	5	6
Afskrivninger på driftsmidler	0	13	13
<b>I alt</b>	<b>670</b>	<b>633</b>	<b>696</b>

	BUDGET 2007 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2007 1.000 kr.	BUDGET 2008 1.000 kr.
<b>FASTE UDGIFFER I ØVRIGT</b>			
Bogbranchens Fællesråd:			
Generelle juridiske sekretæropgaver	50	54	50
Fastprisdispensationen	50	36	50
Bogbranchens Fællesråd i alt	100	90	100
Advokatudgifter vedr. ophavsret	300	393	386
Juridisk rådgiver	220	221	232
Møder i udlandet, herunder FEP og IPA	50	56	100
Nordisk Forlæggerråd	20	0	20
Stand Frankfurter Buchmesse	2	3	3
Rejse- og mødeudgifter indland	20	3	10
Forlagsstatistik	45	40	45
Regnskabsundersøgelse	30	30	35
Skole- og lærebogsstatistik	15	14	15
Kvartalsstatistikker	32	32	35
Forbrugerundersøgelser	22	22	22
Årsmøde, plenarmøde og andre møder	140	151	160
Gaver	35	27	35
Repræsentationsudgifter	10	3	15
<b>I alt</b>	<b>1.041</b>	<b>1.085</b>	<b>1.213</b>

	BUDGET 2007 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2007 1.000 kr.	BUDGET 2008 1.000 kr.
<b>TILSKUD OG BIDRAG</b>			
Uglevirke	9	10	10
Kontingent til IPA	71	69	75
Kontingent til FEP	65	65	65
Forening for ophavsretlig Forum	3	3	3
Forlæggerforeningens Jubilæumslegat	9	9	9
PEN's Støttekreds, Forening for Boghaandværk	6	6	6
<b>I alt</b>	<b>163</b>	<b>162</b>	<b>168</b>
<b>SÆRLIGE UDGIFTER</b>			
Rådighedsbeløb for Sektionen for Undervisningsforlag	125	125	125
Ekstraordinære advokatudgifter ved samhandelsregler/fastprisdensationen	100	19	100
Bogfest 2009	-	40	87
Andre honorarer (incl. juridisk bistand)	25	-	25
Hensat til tab på debitorer	0	0	-
Indsats mod ulovlig kopiering	200	20	100
Annoncering direktør	50	78	0
<b>I alt</b>	<b>500</b>	<b>282</b>	<b>437</b>
<b>DISPOSITIONSPULJE TIL AKTIVITETER EFTER KONKRETE BESLUTNINGER</b>			
<b>I BESTYRELSEN</b>			
World Book Bay	25	0	0
Bidrag til IPA's rejsefond for 3. verdenslande	8	8	8
Bidrag til IPA vedr. ytringsfrihed	-	-	-
Pulje i øvrigt	100	-	100
<b>I alt</b>	<b>133</b>	<b>8</b>	<b>108</b>

World book day: Beslutning april 2007 om at støtten skal ophøre  
Bogfest udgift er honorar til Stine Nissen Kommunikation jf. tilbud



